

22 juli 2004 cr aanbod/Internetversie3

Het aanbod aan huisartsgeneeskundige zorg 2004

Inhoud

	Pagina
Ten Geleide	3
<i>Hoofdstuk 1</i> Inleiding	4
<i>Hoofdstuk 2</i> Doelstelling	5
<i>Hoofdstuk 3</i> Het huisartsgeneeskundige zorgaanbod.....	6
3.1 Randvoorwaarden	6
3.2. Basisaanbod, aanvullend aanbod en bijzonder aanbod	6
3.3. Het zorgproces	8
<i>Hoofdstuk 4</i> Uitwerking van het zorgaanbod naar klachten en aandoeningen.....	9
4.1. Referentiekaders voor beschrijving zorgaanbod	
<i>Hoofdstuk 5</i> Het zorgaanbod in ICPC-tabellen	15
5.1 A: Algemeen En Niet Gespecificeerd	15
5.2 B: Bloed En Bloedvormende Organen	18
5.3 D: Tractus Digestivus.....	20
5.4 F: Oog	23
5.5 H: Oor	25
5.6 K: Tractus Circulatorius	27
5.7 L: Bewegingsapparaat	29
5.8 N: Zenuwstelsel	32
5.9 P: Psychische Problemen.....	34
5.10 R: Tractus Respiratorius	37
5.11 S: Huid En Subcutis.....	40
5.12 T: Endocriene Klieren / Metabolisme / Voeding.....	43
5.13 U: Urinewegen	45
5.14 W: Zwangerschap / Bevalling / Anticonceptie	47
5.15 X: Geslachtsorganen En Borsten Vrouw	50
5.16 Y: Geslachtsorganen En Borsten Man	53
5.17 Z: Sociale Problemen	55
<i>Hoofdstuk 6</i> Totstandkoming	57

Ten Geleide

In dit rapport wordt het aanbod aan huisartsgeneeskundige zorg anno 2004 beschreven. Het rapport sluit aan op de eerdere uitgaven van NHG en LHV over de toekomst van de huisartsenzorg: “Toekomstvisie 2012” en “Huisartsenzorg en huisartsenvoorziening: concretisering Toekomstvisie 2012”. Deze notities beschrijven de visie van de beroepsgroep op de toekomst van de huisartsenzorg. “Het aanbod aan huisartsgeneeskundige zorg 2004” beschrijft de inhoud van de huisartsgeneeskundige zorg zoals die anno 2004 door de beroepsgroep geleverd wordt. Deze huisartsgeneeskundige zorg wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport “Huisartsenzorg en huisartsenvoorziening: concretisering Toekomstvisie 2012”. Beide rapporten zijn dan ook niet los van elkaar te zien. Het rapport is in mei 2004 door de Ledenvergadering van de LHV in mei 2004 geaccordeerd.

Het aanbod aan huisartsgeneeskundige zorg zal regelmatig worden geactualiseerd en aangepast worden aan de stand van de modernisering van de huisartsenzorg.

Hoofdstuk 1 **Inleiding**

NHG en LHV beschrijven in het recent gepubliceerde rapport “Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening Concretisering Toekomstvisie 2012”¹ de kenmerken van de huisartsgeneeskunde, de huisartsenzorg en de huisartsenvoorziening van de toekomst. Een belangrijk onderdeel van het rapport is het onderscheid in verschillende soorten zorgaanbod die de huisartsenvoorziening biedt aan haar patiënten.

Huisartsgeneeskundige zorg bestaat uit generalistische medische zorg in de buurt van patiënten. Deze zorg is persoonsgericht en geplaatst in de context van de specifieke leefomstandigheden van patiënten. Huisartsgeneeskundige zorg is daarmee niet het louter diagnosticeren en behandelen van medische klachten en aandoeningen van patiënten, maar een geïntegreerd proces van zorgverlening gedurende langere perioden van het leven van patiënten. De uitgangspunten voor het beschrijven van het zorgaanbod zijn in genoemd rapport uitgebreid beschreven en onderbouwd.¹ Om aan te sluiten op de registratie van klachten en aandoeningen in de dagelijkse praktijk en registraties van universitaire projecten en de Nationale Studie wordt het aanbod beschreven in ICPC-termen.²

In dit rapport worden eerst kort de kenmerken van het aanbod zoals beschreven in het NHG/LHV-rapport herhaald. Het proces waarin de zorg wordt aangeboden en de vorm waarin worden eveneens kort beschreven. Vervolgens worden de klachten en aandoeningen waar de huisartsenzorg zich op richt beschreven in de verschillende ICPC-hoofdstukken.

Hoofdstuk 2 **Doelstelling**

Deze notitie geeft voor de verschillende soorten zorgaanbod het concrete aanbod van huisartsgeneeskundige zorg op grond van de beschreven criteria (in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening). Het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening is een richtsnoer voor de toekomstige ontwikkeling van de huisartsenzorg. Deze notitie is te beschouwen als een invulling van het hoofdstuk over het zorgaanbod voor de actuele situatie. Doelstelling hiervan is:

- de inhoud van het huisartsgeneeskundige zorgaanbod voor patiënten, andere hulpverleners, overheid, zorgverzekeraars en andere stake-holders duidelijk te maken;
- aan te geven welke kwaliteit geleverd wordt;
- de omvang van het aanbod te bepalen.

Het huisartsgeneeskundige zorgaanbod zal een- tot tweejaarlijks herschreven worden om recente ontwikkelingen in de huisartsgeneeskunde en de overige gezondheidszorg tot haar recht te laten komen. De tabellen in dit rapport zijn vooral geschikt voor communicatie en onderhandelingen met zorgverzekeraars.

Deze beschrijving opent de weg naar een transparante systematiek, die het mogelijk maakt de prijs en de kwaliteit van het aanbod te bepalen. In de tweedelijnszorg wordt momenteel de systematiek van de DBC's (Diagnose-Behandel-Combinaties) hiervoor ontwikkeld. Dergelijke DBC's geven inzicht in het geleverde "product" van een compleet diagnostisch en behandeltraject bij verschillende aandoeningen. Deze systematiek wordt door ons niet gehanteerd omdat deze geen recht doet aan de integrale en generalistische huisartsenzorg. (Het basisaanbod zou dan een grote DBC moeten zijn). Voor delen van het aanbod wordt in de toekomst mogelijk op de DBC-systematiek aangesloten.

De diverse universitaire registratieprojecten en de twee tot op heden uitgevoerde nationale studies geven een goed beeld van de vraag naar huisartsenzorg en het door de huisartsenzorg gerealiseerde aanbod. Deze studies vormen dan ook het uitgangspunt voor de beschrijving van dit aanbod. Huisartsgeneeskundige zorg is laagdrempelige medische zorg die voor iedereen in zijn of haar buurt wordt geboden door huisartsen en ondersteunend personeel. Huisartsgeneeskundige zorg is generalistisch, persoonsgericht en continu (dag en nacht en van wieg tot graf) beschikbaar. (Voor uitgebreide beschrijving: zie Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening).

3.1 Randvoorwaarden

Het aanbod aan huisartsenzorg is te realiseren mits er aan een aantal randvoorwaarden is voldaan. Deze zijn de volgende:

- Middelen
Bij het beschreven zorgaanbod wordt uitgegaan van de beschikbaarheid van de noodzakelijke middelen. Een kwalitatief goed zorgaanbod valt of staat met een toereikende financiering van het noodzakelijke personeel, het instrumentarium en inrichting van het gebouw.
Uitgangspunt hierbij is de huisartsenvoorziening met een gemiddeld samengestelde patiëntenpopulatie wat betreft leeftijd, afkomst, sociale klasse en morbiditeit.
Voor het aanvullende en bijzondere aanbod geldt, dat passende financiering voor de benodigde extra personele en materiële middelen beschikbaar moet zijn.
- Personeel
Het zorgaanbod van de huisartsenvoorziening vereist zorgverleners die competent zijn om de taken uit te voeren. De competenties van de huisarts en het ondersteunende personeel zijn afgestemd op het basis en aanvullend aanbod en worden bij veranderingen voortdurend aangepast.
Voor het bijzonder aanbod geldt als randvoorwaarde dat het uitvoerend personeel gekwalificeerd is door een daarvoor geschikte, gecertificeerde opleiding.
- Basisaanbod boven aanvullend en/of bijzonder aanbod
Aanvullend en/of bijzonder aanbod mogen niet ten koste gaan van het basisaanbod van de huisartsenvoorziening.

Zonder te voldoen aan deze randvoorwaarden is een goed huisartsgeneeskundig aanbod niet te realiseren. Bij de beschrijving van het aanbod anno 2004 wordt er vanuit gegaan dat de standaard huisartsenvoorziening beschikt over huisarts(en) en praktijkassistente(s). De huisartsenvoorziening met een praktijkondersteuner kan een ruimer aanbod leveren.

3.2. Basisaanbod, aanvullend aanbod en bijzonder aanbod

De kenmerken van de verschillende soorten aanbod zijn in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening uitgebreid beschreven. Zij vormen de basis voor de nadere uitwerking van het aanbod en worden hieronder kort samengevat. (Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening).

Basisaanbod

Tot het basisaanbod behoort de eerste opvang van alle klachten en symptomen die samenhangen met gezondheid of ziekte en, afhankelijk van de gepresenteerde klachten en aandoeningen, de verdere afhandeling hiervan.

Box 1. Kenmerken van het basisaanbod

Het basisaanbod:

- voldoet aan de essentiële kenmerken van huisartsgeneeskundige zorg;
- betreft de eerste opvang van alle klachten en symptomen die samenhangen met gezondheid of ziekte;
- betreft nadere diagnostiek en behandeling van veel voorkomende klachten en medische aandoeningen (indicatie: een prevalentie groter dan 2/1000).
- betreft verwijzing voor nadere diagnostiek en behandeling van relatief zelden voorkomende klachten en medische aandoeningen;
- is waar mogelijk gebaseerd op de inhoud van huisartsgeneeskundige richtlijnen en standaarden.

Alle kenmerken zijn van toepassing voor het basisaanbod tijdens de reguliere openingstijden van de huisartsenvoorziening. Voor de avond-, nacht- en weekenddiensten wordt verwezen naar box 3.

Het zorgaanbod tijdens avond-, nacht- en weekenddiensten

Huisartsgeneeskundige zorg is dag en nacht continu beschikbaar. Buiten kantooruren (tijdens avond-, nacht- en weekenddiensten) richt het zorgaanbod zich op spoedeisende huisartsgeneeskundige zorg. Het gaat dan om die huisartsgeneeskundige zorg die niet kan wachten tot reguliere huisartsgeneeskundige dagzorg beschikbaar is. Deze zorg wordt geleverd na een eerste (telefonische) opvang en beoordeling van alle vragen die door een patiënt of diens omgeving als spoedeisend worden ervaren (triage).

Box 2. Kenmerken van het zorgaanbod tijdens avond-, nacht- en weekenddiensten

Het zorgaanbod tijdens avond-, nacht- en weekenddiensten:

- behoort tot het basisaanbod van de huisartsenvoorziening en voldoet daarmee aan de essentiële kenmerken (met uitzondering van de kenmerken 4 en 5) van de huisartsgeneeskundige zorg;
- richt zich op spoedeisende huisartsgeneeskundige zorg: de behandeling van klachten en aandoeningen waarvan uitstel van behandeling tot schade kan leiden van de patiënt en de behandeling van potentieel levensbedreigende klachten.

Aanvullend aanbod

Aanvullende zorg wordt gegeven aan specifieke, omschreven groepen patiënten of betreft specifieke klachten, aandoeningen of verrichtingen.

Box 3. Kenmerken aanvullend aanbod

Het aanvullend aanbod:

- is een aanvulling op het basisaanbod en voldoet aan de essentiële kenmerken van huisartsgeneeskundige zorg;
- betreft huisartsgeneeskundige zorg die aansluit op de speciale behoeften van de populatie van de betreffende huisartsenvoorziening en voortkomt uit de demografische kenmerken van het verzorgingsgebied;
- betreft omschreven activiteiten of groepen patiënten.

Het aanvullende aanbod zoals dat in de verschillende ICPC-tabellen is te vinden wordt in onderstaande tabel 2 in paragraaf 3.1 samengevat.

Transmuraal zorgaanbod

Bij het transmuraal zorgaanbod gaat het soms om nieuwe taken in de gezondheidszorg. In andere gevallen gaat het om taken die voortkomen uit het op elkaar afstemmen van de zorg van de huisartsenvoorziening en de zorg van andere zorgverleners in de eerste of tweede lijn.³ Een indeling van dit zorgaanbod over de verschillende zorgsectoren en het toedelen van de taken aan de verschillende soorten zorgaanbod is voortdurend aan verandering onderhevig. Telkens zal de inhoud van het transmuraal zorgaanbod moeten worden getoetst aan de beschreven kenmerken van de verschillende soorten zorgaanbod.

Samenwerkingsafspraken (LESA's)

Een LESA (Landelijke Eerstelijns SamenwerkingsAfspraak) geeft richtlijnen voor het maken van werksafspraken met andere regionale hulpverleners in de eerste lijn. Deze worden aangepast aan de specifieke situatie en behoefte. (<http://nhg-artsennet.nl>)

Bijzonder aanbod

Bijzonder aanbod is medische zorg die grenst aan het huisartsgeneeskundige domein, maar er niet exclusief toe behoort.

Box 4. Kenmerken bijzonder zorgaanbod

Het bijzonder aanbod

- grenst aan huisartsgeneeskundige zorg;
- is een aanvulling op het basisaanbod en het aanvullend aanbod;
- is gebaseerd op bijzondere, de reguliere kwalificatie-eisen van het personeel overstijgende competenties (“specialisaties”);
- is ook beschikbaar voor patiënten die niet bij de voorziening zijn ingeschreven.

Het bijzondere aanbod zoals dat in de ICPC tabellen te vinden is wordt in tabel 3 in paragraaf 3.1 samengevat.

3.3. Het zorgproces

Patiënten presenteren zich met klachten of vragen bij de huisartsenvoorziening. Deze klachten en vragen worden op gestructureerde wijze persoonsgericht en vraaggericht in behandeling genomen. Een overzicht van dit gestructureerde proces staat in box 5 en wordt vervolgens nader beschreven.

Box 5. Het zorgproces

Het zorgproces bestaat uit:

inventarisatie van klachten, problemen en hulpvragen

eventuele verwijzing / terugverwijzing

vraagverheldering

diagnostiek

eventuele verwijzing / terugverwijzing

advies

behandeling

begeleiding

preventie

Het eerste deel van het proces, de inventarisatie van de klachten met vraagverheldering en eerste diagnostiek behoort tot het basisaanbod van de huisartsenzorg. Dit aanbod behelst ook de diagnostiek die door een ander wordt uitgevoerd, maar waarvan de interpretatie door de huisarts zelf wordt gedaan. Bijvoorbeeld het aanvragen van röntgenfoto's, echografisch onderzoek, gastroscopieën etc. Indien diagnostiek door anderen wordt verricht en wordt geïnterpreteerd is er sprake van een verwijzing.

Behandeling van aandoeningen kan worden gedaan in de huisartsenvoorziening en maakt dan deel uit van het aanbod van de voorziening. Indien behandeling door een ander buiten de voorziening wordt uitgevoerd is er sprake van een verwijzing.

Het verwijzen en begeleiden van patiënten behoort altijd tot het basisaanbod van de huisartsenzorg.

In de tabellen zijn de klachten en aandoeningen die in de huisartsvoorziening door patiënten worden gepresenteerd en door huisartsen (en ondersteunend personeel) worden behandeld in kaart gebracht. Hierbij dient rekenschap te worden gehouden met de in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening, concretisering Toekomstvisie 2012' beschreven uitgangspunten van de werkwijze van de hulpverleners binnen de huisartsenzorg. : continuïteit en persoons- en contextgerichtheid.

Uitgangspunt basisaanbod

Voor het definiëren van het basisaanbod is het uitgangspunt dat de standaard huisartsvoorziening anno 2004 beschikt over huisartsen en praktijkassistentes. Daarnaast wordt het basisaanbod gedefinieerd voor een normpraktijk. De normpraktijk bestaat anno 2004 uit 2350 ingeschreven patiënten. De populatie van de normpraktijk voldoet aan de kenmerken van de Nederlandse bevolking (leeftijd, geslacht, etc.).

Uitgangspunt voor aanvullend en bijzonder zorgaanbod.

Voor het realiseren van het aanvullend aanbod en bijzonder aanbod zijn aanvullende middelen of ondersteuning nodig. Zo is er voor het realiseren van het aanvullend aanbod veelal meer tijd of menskracht nodig, bijvoorbeeld in de persoon van een praktijkverpleegkundige.

Het kan hierbij gaan om een breder, aanvullend aanbod aan zorg óf het realiseren van een basisaanbod voor een boven gemiddeld aantal patiënten in een specifieke groep (bijvoorbeeld ouderen, patiënten in verzorgingstehuizen, allochtonen, vluchtelingen) in een huisartsenvoorziening.

Voor het realiseren van aanvullend en bijzonder aanbod kan het daarnaast nodig zijn over specifieke apparatuur te beschikken zoals bijvoorbeeld ECG-apparatuur, audiometer en dergelijke. Voor het leveren van een bijzonder aanbod zijn daarbij dan ook nog extra competenties nodig. Een goed voorbeeld van een bijzonder aanbod is het leveren van farmaceutische zorg als apotheekhoudend huisarts.

In de bijgevoegde tabellen is de prevalentie van klachten en aandoeningen overgenomen uit de tweede Nationale Studie.⁴

4.1. Referentiekaders voor beschrijving zorgaanbod

4.1.1. NHG-Standaarden

Waar de beroepsgroep richtlijnen voor de behandeling van aandoeningen heeft opgesteld zijn deze richtlijnen richtinggevend voor de kwaliteit van de te leveren zorg. De betreffende richtlijnen zijn in de tabellen opgenomen. Voor de inhoud van deze richtlijnen wordt naar de bijbehorende NHG-Standaarden verwezen (<http://nhg-artsennet.nl>).

4.1.2. Eindtermen huisartsopleiding

Voor de beschrijving van het zorgaanbod wordt bij het ontbreken van een NHG-Standaard verwezen naar de eindtermen van de huisartsopleiding: hoofdtaak 2, categorieën patiënten, klachten en ziekten.⁵ De eindtermen worden periodiek geactualiseerd, zodat deze in de pas lopen met de eisen die aan de huisarts in de praktijk worden gesteld.

De presentatie van het zorgaanbod in dit document vooronderstelt, zoals omschreven in het rapport Huisartsenzorg en huisartsenvoorziening, de basisprincipes van de huisartsgeneeskunde (zoals beschreven in hoofdtaak 1 van de Eindtermen), de beroepshouding (zoals beschreven in hoofdstuk 4) en hoofdtaak 2 (randvoorwaarden).

4.1.3. Het classificatiesysteem

Het epidemiologisch onderzoek naar ziekten en verrichtingen in de huisartspraktijk wordt in Nederland gedaan met het classificatiesysteem van de ICPC.

De automatiseringssystemen van de Nederlandse huisartsen maken voor de vastlegging van diagnostiek en behandeling eveneens gebruik van deze classificatie. Het zorgaanbod wordt met behulp van deze classificatie gedefinieerd. Daarmee is het mogelijk om het aanbod van de huisartsvoorziening te spiegelen aan de cijfers van de diverse registratieprojecten.

Om bovenstaande redenen is gekozen het aanbod van de huisartsgeneeskundige zorg op grond van de indeling van ICPC-classificatiesysteem te beschrijven.

De ICPC brengt de klachten en aandoeningen in de volgende hoofdstukken onder:

A	Algemeen en niet gespecificeerd
B	Bloed en bloedvormende organen
D	Spijverteringsorganen
F	Oog
H	Oor
K	Hart vaatstelsel
L	Bewegingsapparaat
N	Zenuwstelsel
P	Psychische problemen
R	Luchtwegen
S	Huid en subcutis
T	Endocriene klieren/metabolisme/voeding
U	Urinewegen
W	Zwangerschap/bevalling/anticonceptie
X	Geslachtsorganen en borsten vrouw
Y	Geslachtsorganen en borsten man
Z	Sociale problemen

Per hoofdstuk van het ICPC-classificatiesysteem (A t/m Z) worden met de cijfers 1 t/m 29 klachten in het deelgebied beschreven en met de cijfers 70 t/m 99 aandoeningen. Het aanbod wordt in analogie in de tabellen beschreven.

Elk hoofdstuk begint met een korte beschrijving van de meest voorkomende klachten en aandoeningen op het betreffende deelgebied.

Vervolgens wordt het basisaanbod, aanvullend en bijzonder aanbod beschreven.

Toelichting op de kolommen in de tabellen.

In de tabellen wordt het aanbod gedetailleerd beschreven. Kolommen met de inventarisatie en vraagverheldering van de klachten en begeleiding van patiënten ontbreken. Deze taken behoren bij alle klachten en aandoeningen tot het basisaanbod van de huisartsenzorg en zijn tijdsintensief.

1. De eerste kolom bevat de ICPC-code.
2. De tweede kolom omschrijft de klacht of aandoening.
3. De derde kolom geeft de eenjaarsprevalentiecijfers van de aandoening. De teller geeft hierbij het aantal personen aan met een of meer episoden met de betreffende ICPC-code in een jaar.

4. De vierde kolom verwijst, indien mogelijk, naar een NHG-Standaard waarin richtlijnen worden beschreven voor het afhandelen van de klacht of aandoening. Indien er geen NHG-Standaard beschikbaar is wordt er verwezen naar de eindtermen van de huisartsopleiding. Is een verwijzing naar de eindtermen evenmin te realiseren dan blijft deze kolom leeg. De verwijzingen beperken zich voor wat betreft de klachten alleen naar richtlijnen die klachten diagnosticeren behandelen. Indien de Standaarden aandoeningen behandelen wordt er alleen bij de aandoeningen (code 70-99) naar de Standaarden verwezen.

De vijfde en zesde kolom benoemen delen van het zorgproces.

5. De vierde kolom gaat over “diagnostiek”.
6. De zesde kolom gaat over “behandeling”.
7. De zevende kolom laat ruimte voor opmerkingen betreffende het aanvullende en bijzondere aanbod.

Inventarisatie van klachten en vraagverheldering van klachten, verwijzing en begeleiding van patiënten behoren standaard tot het basisaanbod van de huisartsenzorg voor alle klachten en aandoeningen. Daarom is dit deel van het zorgproces niet in de tabel opgenomen.

Diagnostiek die door een ander wordt uitgevoerd, maar waarvan de interpretatie door de huisarts zelf wordt gedaan behoort ook tot het basisaanbod van de huisartsenzorg. Bijvoorbeeld het aanvragen van röntgenfoto's, echografisch onderzoek, gastroscopieën etc. Diagnostiek die door een ander wordt uitgevoerd en wordt geïnterpreteerd valt onder de verwijzingen. Als dit bij een klacht of een aandoening in het merendeel van de gevallen buiten de huisartsvoorziening gebeurt is er sprake van een verwijzing.

Behandeling van aandoeningen in de huisartsenvoorziening maken deel uit van het aanbod van de voorziening. Indien behandeling meestal door een ander buiten de voorziening wordt uitgevoerd is er sprake van een verwijzing.

Diagnostiek en behandeling kunnen dus deel uitmaken van het aanbod van huisartsenvoorziening (zowel basis, als aanvullend of bijzonder aanbod). Indien dat het geval is dan wordt dit in de tabel aangegeven met B = basisaanbod, A = aanvullend aanbod of Bijz = bijzonder aanbod.

Indien de diagnostiek meestal door anderen wordt verricht en geïnterpreteerd en de behandeling meestal door anderen wordt uitgevoerd en niet tot het aanbod van de huisartsenzorg behoren, verwijst de huisarts. In de betreffende kolommen is dit te vinden als V.

Bij een deel van de klachten en aandoeningen behoort diagnostiek meestal tot het basisaanbod, maar wordt voor de behandeling in de meeste gevallen verwezen. In de tabellen wordt in de kolom behandeling dan een Verwijzing aangegeven. Dit ondanks het feit dat niet elke patiënt met een dergelijke aandoening verwezen zal worden.

De B en V in de tabellen zijn geen absolute waarden. Zij geven aan dat bij genoemde klachten de diagnostiek of behandeling in de meeste gevallen binnen de huisartsenvoorziening wordt verricht (B) of in de meeste gevallen door anderen wordt gedaan (V).

Tabel 1 vat de opzet van de ICPC-tabellen samen. In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van het aanvullend aanbod naar ICPC hoofdstukken en in tabel 3 wordt een overzicht gegeven van het bijzondere aanbod naar ICPC hoofdstukken.

Tabel 1: Overzicht legenda tabellen: Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren altijd tot het basisaanbod.

		Prevalentie ⁴	Standaard/eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
ICPC -code	Omschrijving ICPC-code: 1-30: klachten 70-99: aandoeningen	Aantal personen met een of meer episodes van betreffende code in een jaar per 1000 patiënten	Verwijzing naar een NHG-Standaard (M01-M82) of naar de eindtermen: ET met paginanummer	In deze kolom wordt aangegeven tot welk aanbod de uitgebreide diagnostiek behoort: B = Basis A = Aanvullend Bijz = Bijzonder V = Verwijzing	In deze kolom wordt aangegeven tot welk aanbod de behandeling behoort: B = Basis A = Aanvullend Bijz = Bijzonder V = Verwijzing	In deze kolom wordt het aanvullende of bijzondere aanbod nader toegelicht

Tabel 2: Aanvullend aanbod naar ICPC hoofdstukken

		Standaard/eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
A	Terminale en palliatieve zorg			A	Aanvullend als intensieve thuiszorg
F	Uitgebreide visusbepaling oog		A		Aanvullende apparatuur
H	Audiometrie / tympanometrie		A		Audiometer en tympanometer
K	ECG-diagnostiek		A		Maken ECG zonder interpretatie
K92	Andere ziekten perifere arterien	M13 Perifeer arterieel vaatlijden	A		Doppler onderzoek
K94	Thrombophlebitis / Phlebothrombosis	M30 Varices	B	A	Zwachtelen
K96	Hemorroiden		B	A	Barron ligatie
L87	Ganglion gewricht/pees		B	A	Punctie of chirurgie
L77	Verstuikingen / distorsies enkel	M04 Enkeldistorsie	B	A	tapen
L92	Schouder syndromen / pbs	M08 Schouderklachten	B	A	Therapeutische gewrichtspunctie
L93	Epicondylitis lateralis	M60 Epicondylitis	B	A	Therapeutische gewrichtspunctie
N93	Carpaal tunnel syndroom	ET 105	B	A	corticosteroid injectie
P17	Tabaks misbruik	ET 110	B	A	MIS
P74	Angststoornis / angsttoestand	M62: angststoornissen	B	A	Ondersteunende gesprekstherapie
P76	Depressie	M44: Depressie	B	A	Ondersteunende gesprekstherapie
R80	Influenza bewezen [ex. pneumonie]	M35 Influenza en influenza-vaccinatie	B	B	Influenza-vaccinatie

R95	Emfyseem / copd	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27a COPD behandeling	B	B,A	Aanvullend Disease management
R96	Astma	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27b Astma bij volwassenen behandeling M24 Astma bij kinderen	B	B,A	Aanvullend Disease management
S	Teledermatologie		A	A	
S04	Lok.zwelling / papel / knobb.huid / subc	ET 139	B	A	Chirurgisch verwijderen
S05	Mult.zwell. / papels / knobb.huid / subc		B	A	Chirurgisch verwijderen
S78	Lipoom		B	A	Chirurgisch verwijderen
S79	Andere benigne neopl.huid / subc.		B	A	Chirurgisch verwijderen
S82	Naevus / moedervlek		B	A	Chirurgisch verwijderen
S93	Atheroom kyste / epitheel kyste		B	A	Chirurgisch verwijderen
S94	Unguis incarnatus / and. nagel aand.		B	A	Chirurgisch verwijderen
S97	Ulc.cruris / decubitus / chron. ulc.	M70 Decubitus M16 Ulcus cruris venosum	B	A	Zwachtelen
T90	Diabetes mellitus	M01: diabetes mellitus Type 2	B	B, A	Aanvullend Disease management Aanvullend Insuline-afhankelijke DM
W12	Anticonceptie: iud	M14 Het spiraaltje	B	A	Plaatsen IUD
W15	Sub- / infertiliteit klacht (vrouw)	M25 Subfertiliteit	A	V	Uitgebreide diagnostiek
W	Begeleiding prenatale traject en kraambed				Genoemde begeleiding
X86	Afwijkende cervix uitstrijk	M06 Cervix-uitstrijken	B	V	Aanvullend BVO cervixcarcinoom
Y10	Sub-/infertiliteit (man)	M25 Subfertiliteit	A	V	Uitgebreide diagnostiek

Tabel 3: Bijzonder aanbod naar ICPC hoofdstukken

		Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
A20	Euthanasie verzoek / gesprek over	ET 51	B		Consultatie (SCEN) bijzonder
A	Zuigelingenbureau				Bijzonder
A	Reizigersadviesing				Bijzonder
A	Farmaceutische zorg				Bijzonder
K	ECG-diagnostiek		Bijz	V	Maken ECG en zelfstandig interpreteren
K95	Varices benen [ex. ulc. crur. S97]	M30 Varices	B	Bijz	Scleroseren
P07	Libido verlies / vermindering	ET 107	B	Bijz	seksuologische hulpverlening
P08	Sexuele bevred. verlies / vermindering	ET 107	B	Bijz	seksuologische hulpverlening
P09	Bezorgdheid over sexuele voorkeur	ET 107	B	Bijz	seksuologische hulpverlening
R95	Emfyseem / copd	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27a COPD behandeling	Bijz	B	Spirometrie
R96	Astma	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27b Astma bij volwassenen behandeling M24 Astma bij kinderen	Bijz	B	spirometrie
W90	Normale bevalling levendgeborene	M74 Onderzoek van de pasgeborene	Bijz	Bijz	Begeleiding gehele zwangerschap en partus
Y13	Sterilisatie (man)		B	Bijz	Sterilisatie man
Y81	Phimosi / slurf preputium		B	Bijz	Circumcisie

5.1 A: ALGEMEEN EN NIET GESPECIFICEERD

In deze rubriek zijn een groot aantal klachten van algemene aard samengevoegd. Een zeer veel voorkomende klacht is algemene moeheid. Van de diagnoses zijn de infectieziekten de meest voorkomende.

Basisaanbod

De opgesomde klachten (A01-29) kunnen voor het merendeel in de huisartsvoorziening worden afgehandeld.

De gediagnosticeerde infectieziekten worden ook in de huisartsenvoorziening afgehandeld (A71-78). Dit geldt ook voor de bijwerkingen van geneesmiddelen (A84-85).

De begeleiding van overlijden (inclusief schouwen) behoort in het geheel tot het basisaanbod.

De rol van de huisartsvoorziening bij de overige diagnoses ligt op het vlak van inventarisatie en eerste diagnostiek en verwijzing. Vervolgens zullen patiënten begeleid worden door de huisartsvoorziening.

Aanvullend aanbod

Tot het aanvullende aanbod behoort het verzorgen van terminale en palliatieve zorg.

Bijzonder aanbod

Het verzorgen van het jeugdgezondheidszorg (JGZ, voorheen zuigelingenbureau) kan door de huisartsenvoorziening worden aangeboden. Hiertoe is een aantekening “consultatiebureau-arts” vereist.

Het geven van consultatie bij de vraag naar euthanasie, kan in principe door elke huisarts worden gedaan. Voor uitvoerige advisering over het beleid rond euthanasie en adviezen voor palliatieve zorg is de opleiding tot SCEN-arts aangewezen.

Reizigersadviesing kan onderdeel zijn van het bijzonder aanbod. Om deze te kunnen verzorgen is aanvullende scholing noodzakelijk en moet de voorziening beschikken over de benodigde vaccins.

Tabel 3.2.1. A: ALGEMEEN EN NIET GESPECIFICEERD. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
A01	Pijn gegeneraliseerd	4,0		B	B	
A02	Koude rillingen	0,2		B	B	
A03	Koorts	6,7	M29: Kinderen met koorts	B	B	
A04	Moeheid / zwakte	25,4	ET 48	B	B	
A05	Algemene achteruitgang	1,1		B	B	
A06	Flauwvallen/syncope	4,9	ET 49	B	B	
A07	Coma	0,1	ET 49	B	V	
A08	Zwelling [ex.oedeem k07]	0,5		B	B	
A09	Transpiratie problemen	1,9		B	B	
A10	Bloeding (lokalisatie nao)	1,5		B	B	
A12	Allergie / allergische reactie nao	7,5	ET 50	B	B	
A13	Bezorgdheid (bij)werking geneesmiddelen	2,6		B	B	
A14	Koliek bij zuigeling	0,2		B	B	
A15	Overmatig huilende zuigeling	0,6		B	B	
A16	Prikkelbare / drukke	0,1		B	B	

	zuigeling					
A17	Andere algemene sympt. Zuigeling	0,3		B	B	Bijz: Zuigelingen bureau
A20	Euthanasie verzoek / gesprek over	0,6	ET 51	B	B	Bijz: SCEN
A25	Angst voor de dood	0,1		B	B	
A26	Angst voor kanker nao	0,6		B	B	
A27	Angst voor andere ziekte nao neg	2,5		B	B	
A28	Functiebeperking / handicap nao	0,2		B	V	
A29	Andere algemene symptomen / klachten	3,6		B	B	
A70	Tuberculose gegen. [ex.r70]	0,1		V	V	
A71	Mazelen	0,0	ET 51	B	B	
A72	Waterpokken	2,3	ET 51	B	B	
A73	Malaria	0,1	ET 52	V	V	
A74	Rode hond	0,1	ET 51	B	B	
A75	Mononucleosis infectiosa	1,2	M22 Virushepatitis en andere leveraandoeningen	B	B	
A76	Andere virusziekten met exantheem	2,3	ET 71	B	B	
A77	Andere virusziekten nao	7,5		B	B	
A78	Andere infectieziekten nao	1,4		B	B	
A79	Maligne neopl. (onbekende prim.lok.)	0,2		V	V	
A80	Ongeval / letsel nao	3,3		B		
A81	Multitrauma / inwendige letsels	0,0		V	V	
A82	Late gevolgen van letsel	0,1		B	V	
A84	Geneesmiddel intoxicatie	0,4	ET54	B	V	
A85	Geneesmiddel bijwerking juiste dosering	11,8	ET 54	B	B	
A86	Intoxicaties andere chem. stof	0,4	ET 54	B	V	
A87	Complicaties medische behandeling	2,8		B	V	
A88	Schadel. gevolgen fys. fact.	1,3		B		
A89	Gevolgen prothese neg. / pacemaker	0,3		V	V	
A90	Multiple aangeboren afwijkingen	0,1		V	V	
A91	Afwijkende uitslagen onderzoek neg.	0,8		B	B	
A92	Toxoplasmose	0,0		B	B	
A93	Premature / immature pasgeborene	0,1		V	V	
A94	Alle andere perinatale morbiditeit	0,1	M74 Onderzoek van de pasgeborene M32	B	V	

			Zwangerschap en kraamperiode			
A95	Perinatale mortaliteit			B	V	
A96	Dood / overlijden [ex.perinataal]		ET 55	B	B	
A97	Geen ziekte			B	B	
A99	Andere gegen../ niet gespec. Ziekten	12,5		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.2 B: Bloed En Bloedvormende Organen

De meest voorkomende klacht in deze categorie is "Vergrote lymfeklieren". Veel gestelde diagnoses zijn acute lymfadenitis en de anemieën (B70 en B80-82). Voor de anemieën is een NHG-Standaard beschikbaar.

Basisaanbod

De hierboven genoemde klachten en aandoeningen worden door de huisartsvoorziening afgehandeld. Bij de overige gestelde diagnoses is de taak van de huisartsvoorziening over het algemeen beperkt tot de inventarisatie, eerste diagnostiek en verwijzing. Vervolgens heeft de huisartsvoorziening met name een belangrijke taak in de begeleiding van patiënten met deze aandoeningen.

Aanvullend aanbod

Aanvullend aanbod in huisartsvoorzieningen met veel AIDS-patiënten zou kunnen bestaan uit begeleiding voor een praktijkverpleegkundige die hiervoor is getraind.

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.2. B: BLOED EN BLOEDVORMENDE ORGANEN. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie	Standaard/	Diagnos-	Behandeling	Opmerkingen
B02	Vergrote lymfeklier(en)	2,7	ET 56	B	B	
B03	Andere sympt. / klachten	0,5	ET 56	B	B	
B04	Sympt. / klacht. bloed /	0,3		B	B	
B25	Angst voor aids	0,5	ET 57	B	B	
B26	Angst v. kanker bloed /	0,1		B	B	
B27	Angst and. ziekte bloed /	0,6		B	B	
B28	Handicap / beperk.bloed /	0,0		B	V	
B29	And.sympt. / kl.bloed /	0,2		B	V	
B70	Acute lymphadenitis	1,6		B	B	
B71	Chron. / niet specifieke	0,4		B	V	
B72	Ziekte van hodgkin	0,3		V	V	
B73	Leukemie	0,2		V	V	
B74	Andere mal. neopl. bloed	0,2		V	V	
B75	Benigne / niet gespec.	0,1		V	V	
B76	Milt ruptuur	0,0		V	V	
B77	Andere letsels bloed /	0,0		V		
B78	Erfelijke hemolytische	0,1	M76:	V	V	
B79	And. aangeb. afw. bloed /	0,0		V	V	
B80	Ijzergebreksanemie	7,3	M76:	B	B	
B81	Pernicieuze / foliumdefic.	2,2	M76:	B	B	

	anemie					
B82	Andere /niet gespecificeerde anemie	1,8	M76: anemie	B	V	
B83	Purpura / stollingsst./ afw. thrombose	0,8		V	V	
B84	Afwijking leukocyten	0,1		B	V	
B85	Onverklaarbare afwijking bloedonderzoek	1,4		V	V	
B86	Andere haematologische afwijkingen	0,3		V	V	
B87	Splenomegalie	0,0		B	V	
B90	Hiv infectie (aids / arc)	0,1	ET 57	B	V	
B99	Andere ziekten bloed / lymfestelsel/milt	0,2		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.3 D: Tractus Digestivus

De huisarts ziet veel problemen van het spijsverteringskanaal. De meest gepresenteerde klachten zijn maagpijn (D02), zuurbranden (D03), buikpijn (D06), diarree (D11) en obstipatie (D12). De meest gestelde diagnoses zijn gastro-intestinale infecties (D73), oesofagus problemen ((D84), stoornissen van de maagfunctie (D87) en spastisch colon (D93). Voor al deze klachten en diagnoses zijn NHG-Standaarden beschikbaar.

Basisaanbod

De meeste klachten worden in de huisartspraktijk in het geheel afgehandeld. Een klein aantal zullen na inventarisatie en eerste diagnostiek veelal tot snelle verwijzing leiden (D14, 15, 17).

De meest voorkomende diagnoses worden afgehandeld volgens de NHG-Standaarden. Bij de nieuwvormingen is de rol van de huisarts vooral begeleidend van aard (D74-78).

Bij de overige diagnoses inventariseert, diagnosticeert en verwijst de huisarts meestal voor behandeling.

Aanvullend aanbod

Geen

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.3. D. TRACTUS DIGESTIVUS. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en Begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnos- tiek	Behandeling	Opmerkingen
D01	Gegen. buikpijn / buikkrampen	9,0	M36	B	B	
D02	Maagpijn	11,0	M36	B	B	
D03	Zuurbranden	6,8	M36	B	B	
D04	Pijn anus / rectum	0,8	ET 60	B	B	
D05	Perianale jeuk	2,6	ET 60	B	B	
D06	Andere gelokaliseerde buikpijn	17,9		B	B	
D08	Flatulentie / meteorisme / boeren	1,0		B	B	
D09	Misselijkheid	4,7		B	B	
D10	Braken	3,4		B	B	
D11	Diarree	9,4	M34	B	B	
D12	Obstipatie	17,0	ET 62	B	B	
D13	Geelzucht	0,2	M22 Virushepatitis en andere leveraandoe- ningen	B		
D14	Haematemesis / bloed braken	0,3	M36	B	V	
D15	Melaena / zwarte teer ontlasting	0,4		B	V	
D16	Rectaal bloedverlies	2,3		B	B	
D17	Incontinentie voor ontlasting	0,4		B	V	
D18	Verandering ontlast./ defec. patr.	1,2	ET 62	B	B	
D19	Sympt./ klacht. tanden / tandvlees	1,9	ET 64	B	V	
D20	Sympt./ klacht. mond / tong / lippen	5,8	ET 64	B	B	

D21	Slikproblemen	1,1	M36	B	V	
D22	Wormen / oxyuren / andere parasieten	1,9	ET 66	B	B	
D24	Zwelling buik nao	0,5		B	V	
D25	Verandering omvang / uitzetting buik	0,5		B	V	
D26	Angst kanker spijsverteringsorganen	0,3		B	B	
D27	Angst andere ziekte spijsverteringsorganen.	0,4		B	B	
D28	Functie bep. / handicap spijsverteringsorg.	0,1		B	V	
D29	And.sympt. / klacht. spijsverteringsorg.	0,9		B	B	
D70	Infectieuze diaree, dysenterie	1,4	M34: acute diarree	B	B	
D71	Bof	0,1		B	B	
D72	Virus hepatitis	0,4	M22: Virushepatitis en andere leveraandoeningen	B	V	
D73	Veronderstelde gastrointest.inf.	11,8	M34: acute diarree	B	B	
D74	Maligne neoplasma maag	0,2	M36	V	V	
D75	Maligne neoplasma colon / rectum	0,9		V	V	
D76	Maligne neoplasma pancreas	0,2		V	V	
D77	Mal. neopl. spijsv. org. and. / niet gesp.	0,5		V	V	
D78	Benigne neoplasmata spijsvert. org.	0,4		V	V	
D79	Corpus alienum via mond / anus	0,3		B	B	
D80	Andere letsels spijsvert.org.	0,1		V	V	
D81	Aangeboren afwijking spijsvert.org.	0,2		V	V	
D82	Ziekte tanden / tandvles	2,3		B	V	
D83	Ziekte mond / tong / lippen	5,1		B	V	
D84	Ziekte oesophagus	8,6	M36: Maagklachten	B	B	
D85	Ulcus duodeni	1,2	M36: Maagklachten	B	B	
D86	Andere peptische ulcera	0,7	M36: Maagklachten	B	B	
D87	Stoornissen maagfunctie	12,0	M36: Maagklachten	B	B	
D88	Appendicitis	1,0		V	V	
D89	Hernia inguinalis	2,6		B	V	
D90	Hernia diaphragmatica / hiatus	2,1		B	B	
D91	Andere hernia	1,3		B	V	

	abdominalis					
D92	Diverticulose / diverticulitis	1,8		B	V	
D93	Spastisch colon / ibs	10,5	M71: Prikkelbare darm syndroom	B	B	
D94	Colitis ulcerosa / chron. Enteritis	1,5		V	V	
D95	Fissura ani/perianaal abces	3,6		B	B	
D96	Hepatomegalie	0,1		V	V	
D97	Cirroze / andere leverziekten neg.	0,5		V	V	
D98	Cholecystitis / cholelithiasis	2,1		V	V	
D99	And. ziekten spijsverterings- organen	1,7		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.4 F: Oog

De meest voorkomende oogheelkundige klachten in de huisartspraktijk zijn rood oog (F02), afscheiding uit oog (F03), andere visusymptomen (F05), afwijkend gevoel oog (F13) en symptomen en klachten van de oogleden (F16). De meest gestelde diagnose is de infectieuze conjunctivitis (F70). Veelvoorkomende andere diagnoses zijn infectieuze conjunctivitis (F70), allergische conjunctivitis (F71), blepharitis/hordeolum (F72), corpus alienum (F76), refractie-afwijkingen (F91) en cataract (F92).

Basisaanbod

De meest voorkomende klachten en aandoeningen van het oog kunnen volgens de richtlijnen van NHG-Standaarden in de huisartsenvoorziening geheel worden afgehandeld. Dit geldt ook voor een deel van de refractie-afwijkingen. Voor de overige oogheelkundige afwijkingen beperkt de rol van de huisarts zich vooral tot inventariseren en het zondig verwijzen.

Aanvullend aanbod

Uitgebreide bepaling van de visus voor gerichte toeleiding van patiënten met visus-problemen naar hetzij optici of oogarts.

Diagnostiek en behandeling van veel voorkomende oogklachten waarbij een spleetlamp, fundusfotografie en ander instrumentarium vereist is. (zie x)

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.4. F: OOG. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
F01	Pijn oog	0,9	M57	B	B	
F02	Rood oog	2,9	M57	B	B	
F03	Afscheiding uit oog	2,3	M57	B	B	
F04	Mouches volantes	1,3		B	B	
F05	Andere visus sympt / klacht [ex f94]	6,3		B	B	
F13	Afwijkend gevoel aan oog	6,0		Bx	V	
F14	Afwijkende oogbewegingen	0,2		B	V	
F15	Afwijkend aspect oog	0,8		B	V	
F16	Symptomen / klachten oogleden	2,5	M57	B	B	
F17	Symptomen / klachten van bril	0,5	M12	B	V	
F18	Symptomen / klachten van contactlens	0,2		V	V	
F27	Angst voor oogziekte	0,2		B	B	
F28	Functiebeperking / handicap oog	0,2		V	V	
F29	Andere symptomen / klachten oog	1,3		Bx		
F70	Infectieuze conjunctivitis	17,7	M57 Het rode oog	B	B	
F71	Allergische conjunctivitis	6,3	M57 Het rode oog	B	B	
F72	Blepharitis / hordeolum/ chalazion	7,0	M57 Het rode	Bx	B	

			oog			
F73	And. inf. / ontst. oog [ex. herp / trach]	2,1	M57 Het rode oog	B	B	
F74	Neoplasma oog / adnexen	0,1		V	V	
F75	Kneuzing / bloeding oog	1,7	M57 Het rode oog	B	V	
F76	Corpus alienum oog	3,5	M57 Het rode oog	Bx	B	
F79	Andere letsels oog	0,7		V	V	
F80	Stenose traankanaal zuigeling	0,1		V	V	
F81	Andere aangeboren afwijkingen oog	0,2		V	V	
F82	Netvlies loslating	0,3		V	V	
F83	Retinopathie	0,4		V	V	
F84	Macula degeneratie	0,3		Vx	V	
F85	Ulcus corneae (incl.herpetisch)	1,0	M57 Het rode oog	Bx	V	
F86	Trachoom	0,0		V	V	
F91	Refractie afwijkingen	2,7	M12 Refractieaf wijkingen	B	V	
F92	Cataract	2,0		Vx	V	
F93	Glaucoom	1,8	M57 Het rode oog	V	V	
F94	Blindheid, elke graad / vorm	0,6		V	V	
F95	Strabismus	0,7	M12 Refractieaf- wijkingen	Bx	V	
F99	Andere ziekten oog	2,9		Vx	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.5 H: Oor

Huisartsen zien veel klachten van het oor. Meest gepresenteerde klachten zijn oorpijn (H01) en gehoorklachten (H02), meest gestelde diagnoses zijn otitis externa (H70), otitis media acuta (H71), otitis media met effusie H72, tubair catarre (H73), overmatig cerumen (H81) en vertigo (H82).

Basisaanbod

De meest voorkomende klachten en aandoeningen kunnen veelal volgens richtlijnen van de beroepsgroep geheel in de huisartspraktijk worden afgehandeld.

Aanvullend aanbod

Audometrisch onderzoek en tympanometrie kan in de huisartsenvoorziening worden aangeboden. De assistente kan getraind worden in het doen van dergelijk onderzoek en een audiometer en tympanometer moeten tot de praktijkuitrusting behoren.

Bijzonder aanbod

Geen.

Tabel 3.2.1.H. OOR. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
H01	Oorpijn	5,5		B	B	
H02	Gehoorklachten	5,5		A	B	Aanvullend Audiometrie / tympanometrie
H03	Oorsuizen / tinnitus	1,8		B	B	
H04	Afscheiding uit oor	1,9		B	B	
H05	Bloed in / uit oor	0,2		B	V	
H13	Verstopt gevoel oor	1,4		B	B	
H15	Zorgen over aspect oor	0,3		B	B	
H27	Angst voor oorziekte	0,4		B	B	
H28	Handicap/beperking gehoor	0,2		V	V	
H29	Andere symptomen / klachten oor	1,2		B	B	
H70	Otitis externa	16,8	M49 Otitis externa	B	B	
H71	Otitis media acute / myringitis	17,8	M09 Otitis media acuta	B	B	
H72	Otitis media sereuze / glue ear	7,6	M18 Otitis media met effusie	B	B	
H73	Tubair catarre / tubastenose	5,5		B	B	
H74	Otitis media chron. / andere info. Oor	1,2		B	V	
H75	Neoplasmata oor	0,1		V	V	
H76	Corpus alienum in oor	0,4		B	B	
H77	Perforatie trommelvlies	0,8		B	V	
H78	Oppervlakkig letsel oor	0,2		B	V	
H79	Ander letsel oor	0,2		V	V	
H80	Aangeboren afwijkingen oor	0,2		V	V	
H81	Overmatig cerumen	32,3	M61	B	B	

			Slechthorend- heid			
H82	Vertig. syndromen / labyrinthitis	6,3	M75 Duizeligheid	B	B	
H83	Otosclerose	0,0		V	V	
H84	Presbycusis	2,3	M61 Slechthorend- heid	B	V	Aanvullend Audiometrie
H85	Acoustisch letsel / lawaai doofheid	0,3	M61 Slechthorend- heid	A	V	Aanvullend Audiometrie
H86	Doofheid alle graden neg.	2,2	M61 Slechthorend- heid	V	V	
H99	Andere ziekten oor / mastoid	0,5		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.6 K: Tractus Circulatorius

In de tractus circulatorius zijn de meest voorkomende klachten hartkloppingen (K04), gezwollen enkels (K07) en angst voor hoge bloeddruk (K25). Meest gestelde diagnoses zijn: angina pectoris (K74), decompensatio cordis (K77), atriumfibrilleren (K78), hypertensie (K86 en 87), cerebrovasculair accident (K90), varices (K95) en hemorhoiden (K96). Een aantal klachten en aandoeningen hebben een spoedeisend karakter

Basisaanbod

De meest voorkomende klachten en aandoeningen worden volgens de bestaande richtlijnen van de beroepsgroep in de huisartsenvoorziening afgehandeld. Doorverwijzing naar de tweede lijn zal hierbij regelmatig aan de orde zijn.

Aanvullend aanbod

Behandeling van ulcus cruris en thromboflebitis met zwachtelen volgens NHG-A'dams protocol. Het maken van een ECG met automatische interpretatie of via cardioloog behoort tot het aanvullend aanbod. Doppler-onderzoek bij perifere vaatlijden behoort tot het aanvullend aanbod.

Bijzonder aanbod

Het zelfstandig interpreteren van het ECG behoort tot het bijzondere aanbod. Het scleroseren van varices behoort tot het bijzondere aanbod. Het behandelen van aambeien met Barron-ligatie is bijzonder aanbod.

Tabel 3.2.6. K: TRACTUS CIRCULATORIUS. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
K01	Pijn toegeschreven aan hart	2,5		B	B	ECG
K02	Druk / beklemming toegeschr. aan hart	1,9		B	B	ECG
K03	And. pijn toegeschr. aan vaatstelsel	0,5		B	B	
K04	Hartkloppingen / bewust van hartslag	4,7		B	B	ECG
K05	And. afw. / irregulaire hartslag	1,4		B	B	ECG
K06	Opgezette aderen	0,2		B	B	
K07	Gezwollen enkels / enkeloedeem	8,3		B	B	
K24	Angst voor hartaanval	1,0		B	B	ECG
K25	Angst voor hoge bloeddruk	3,8		B	B	
K27	Angst and. ziekte hartvaatstelsel	1,9		B	B	
K28	Functiebeb./hand. hartvaatstelsel	0,1		V	V	
K29	Andere symptomen hartvaatstelsel	0,9		B		
K70	Infectieziekte hartvaatstelsel	0,1		V	V	
K71	Acuut reuma/reumatische hartziekte	0,1		V	V	
K72	Neoplasma hartvaatstelsel	0,0		V	V	
K73	Aangeboren afwijking hartvaatstelsel	0,2		V	V	

K74	Angina pectoris	10,7	M43 Stabiele angina pectoris	B	B	ECG Instabiele angina pectoris wordt verwezen
K75	Acuut myocard infarct	3,3	M80 Acuut coronair syndroom	V	V	ECG
K76	And. / chron. ischemische hartziekten	4,3		V	V	ECG
K77	Decompensatio cordis	7,4	M51 Hartfalen	B	B	ECG
K78	Boezemfibrilleren / -fladdereren	4,9	M79 Atriumfibril- leren	B	V	ECG
K79	Paroxysmale tachycardie	1,7	ET 81	V	V	ECG
K80	Ectop. slagen / extrasyst. alle typen	1,1	ET 81	B	B	ECG
K81	Hartgeruis nao	0,9		V	V	
K82	Cor pulmonale	0,1		V	V	
K83	Klep aandoening niet reumat. nao	1,1		V	V	
K84	Andere hartziekten	1,4		V	V	
K85	Verhoogde bloeddruk [ex.k86/k87]	7,9	M17 Hypertensie	B	B	
K86	Hypertensie zonder orgaanbeschadiging	57,1	M17 Hypertensie	B	B	ECG
K87	Hypertensie met orgaanbeschadiging	7,2	M17 Hypertensie	B	B	ECG
K88	Orthostatische hypotensie	1,4	M75 Duizeligheid	B	B	
K89	Passagere cerebrale ischemie	3,6	M45 TIA	B	V	
K90	Cerebrovasc. accid. (cva)	4,5	M45 TIA	B	V	
K91	Antherosclerose [ex. coron., cerebr.]	0,9		B	B	
K92	Andere ziekten perifere arterien	3,0	M13 Perifeer arterieel vaatlijden	A	V	Aanvullend Doppler onderzoek
K93	Longembolie / long infarct	0,5		V	V	
K94	Thrombophlebitis / Phlebothrombosis	2,8	M30 Varices	B	A	Aanvullend zwachtelen
K95	Varices benen [ex. ulc. crur. S97]	6,6	M30 Varices	B	Bijz	Bijz scleroseren
K96	Hemorroiden	8,6		B	A	Aanvullend Barron ligatie
K99	Andere ziekten hartvaatstelsel	1,4		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.7 L: Bewegingsapparaat

Klachten van het bewegingsapparaat zijn de meest voorkomende klachten. Vaak worden symptoomdiagnosen gesteld.

Veel voorkomende klachten zijn: klachten van de nek (L01), van de rug (L02 en L03), van de borstkas (L04), van de schouder (L08), van het been (L14), van de knie (L15), van de voeten (L17) en spierpijn (L18).

Meest gestelde diagnosen zijn: distorsies van enkel (L77) en knie (L78), andere traumata (L81), syndromen van de cervicale wervelkolom (L83), L86, (L92) en (L93).

Basisaanbod

De genoemde klachten worden veelal binnen de huisartsenzorg afgehandeld. Voor veel aandoeningen heeft de beroepsgroep richtlijnen ontwikkeld die het beleid bij deze aandoeningen richting geven. Fracturen, weinig voorkomende traumata en de weinig frequent voorkomende aandoeningen worden over het algemeen verwezen naar de tweede lijn.

Aanvullend aanbod

Het doen van puncties in gewrichten voor diagnostiek en behandeling behoort tot het aanvullende aanbod. Daarnaast behoort het tappen van distorsies tot het aanvullend aanbod.

Bijzonder aanbod

Sport medisch advies.

Tabel 3.2.1. L: BEWEGINGSAPPARAAT. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
L01	Nek symptomen / klachten	23,2		B	B	
L02	Rug symptomen / klachten	22,0		B	B	
L03	Lage rugpijn zonder uitstraling	39,7		B	B	
L04	Borstkas symptomen / klachten	17,7		B	B	
L05	Flank symptomen / klachten	2,1		B	B	
L06	Oksel symptomen / klachten	0,5		B	B	
L07	Kaak(gewricht) symptomen / klachten	2,5		B	B	
L08	Schouder symptomen / klachten	17,0		B	B	
L09	Arm symptomen / klachten	5,7		B	B	
L10	Elleboog symptomen / klachten	2,7		B	B	
L11	Pols symptomen / klachten	6,1		B	B	
L12	Hand/vinger symptomen / klachten	9,9		B	B	
L13	Heup symptomen / klachten	7,9		B	B	
L14	Been/dijbeen symptomen / Klachten	12,3		B	B	
L15	Knie symptomen / klachten	19,0		B	B	

L16	Enkel symptomen / klachten	4,6		B	B	
L17	Voet/teen symptomen / klachten	18,0		B	B	
L18	Spierpijn	15,3		B	B	
L19	Sympt. meerd./niet gespec. spieren	4,0		B	B	
L20	Sympt. meerd. / niet gespec. gewrichten	5,5		B	B	
L26	Angst v. kanker bewegingsapparaat	0,0		B	B	
L27	Angst v. andere ziekte bewegingsapparaat	0,4		B	B	
L28	Handicap / beperking bewegingsapparaat	0,9		B	V	
L29	Andere / meerdere sympt. / kl. bewegingsapparaat	3,3		B	B	
L70	Infectieziekten bewegingsapparaat	0,4		V	V	
L71	Neoplasma bewegingsapparaat	0,4		V	V	
L72	Fractuur radius/ulna	1,8		B	V	
L73	Fractuur tibia / fibula	1,0		B	V	
L74	Fractuur hand / voet	2,6		B	V	
L75	Fractuur femur	0,9		B	V	
L76	Andere fracturen	2,8		B	V	
L77	Verstuikingen / distorsies enkel	9,6	M04 Enkeldistorsie	B	A	Aanvullend tapijnen
L78	Verstuikingen / distorsies knie	4,5	M67 Traumatische knieproblemen	B	B	
L79	Andere verstuikingen / distorsies	3,9		B	A	Aanvullend tapijnen
L80	Luxaties / subluxaties	1,0		B	V	
L81	Andere traumata bewegingsapparaat	15,1		B	B	
L82	Aangeboren afwijkingen bewegingsapparaat	0,9		V	V	
L83	Syndromen cervicale wervelkolom	6,8		B	B	
L84	Arthrose / spondylose wervelkolom	1,9	M54 Lage rugpijn	B	B	
L85	Verworven afwijkingen wervelkolom	1,2	M54 Lage rugpijn	V	V	
L86	Lage rugpijn met uitstraling	15,4	M55 Lumbosacraal radiculair syndroom	B	B	
L87	Ganglion gewricht / pees	3,5		B	A	Aanvullend Punctie of chirurgie
L88	Rheumatoïde artritis / verwante aandoeningen	4,8	M41 Reumatoïde artritis	B	V	
L89	Coxarthrosis	3,8		B	V	
L90	Gonarthrosis	5,6	M66 Knieproblemen bij volwassenen	B	V	

L91	Andere artrose / verwante aandoeningen	4,0		B	V	
L92	Schoulersyndromen / phs	18,4	M08 Schouderklachten	B	A	Aanvullend Therapeutische gewrichtspunctie
L93	Epicondylitis lateralis	7,2	M60 Epicondylitis	B	A	Aanvullend Therapeutische gewrichtspunctie
L94	Osgood-schlatter / andere osteochondrop.	0,7	M65 Niet traumatische knieproblemen bij kinderen en volwassenen	B	B	
L95	Osteoporosis	4,2	M69 Osteoporose	B	B	
L96	Acute traumata meniscus / kniebanden	2,3	M67 Traumatische knieproblemen	B	B	
L97	Chronisch inwendig trauma knie	5,5	M67 Traumatische knieproblemen	B	V	
L98	Verworven afwijkingen extremiteten	5,0		V	V	
L99	Andere ziekten bewegings- apparaat	20,4		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.8 N: Zenuwstelsel

Veel voorkomende klachten van het zenuwstelsel zijn: hoofdpijn (N01), spanningshoofdpijn (N02) en vertigo (N17). Meest gestelde diagnoses zijn: migraine (N89), carpaal tunnel syndroom (N93) en andere perifere neuritis (N94). Een aantal aandoeningen met betrekking tot het zenuwstelsel zijn in andere categorieën ondergebracht: TIA en CVA bij de tractus circulatorius (K) en de radiculare syndromen bij het bewegingsapparaat (L).

Basisaanbod

De genoemde klachten en aandoeningen worden grotendeels geheel in de huisartsenvoorziening afgehandeld. Bij het grootste deel van de aandoeningen (N70-88) in deze tabel beperkt de rol van de huisarts zich tot inventarisatie, eerste diagnostiek en verwijzing. Daarnaast speelt de huisartsenvoorziening een rol bij de begeleiding van deze aandoeningen.

Aanvullend aanbod

Injecteren bij carpaal tunnel syndroom behoort tot het aanvullend aanbod.

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.8. N: ZENUWSTELSEL. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
N01	Hoofdpijn [ex. N02, N89, R09]	14,6	ET 99	B	B	
N02	Spanningshoofdpijn	7,3	ET 99	B	B	
N03	Aangezichtshoofdpijn	0,6	ET 99	B	B	
N04	Restless legs	2,2		B	B	
N05	Tintelen vingers / voeten / tenen	1,1		B	B	
N06	And. sensibiliteitsst. / onwill. / onwill. bew.	2,7		B	V	
N07	Convulsies / stuipen (incl. koorts-)	0,5		B	B	
N16	Andere afwijkingen reuk / smaak	0,3		B	V	
N17	Vertigo / duizeligheid [ex.h82]	11,6	M75 Duizeligheid	B	B	
N18	Verlamming / krachtsverlies [ex.a04]	0,5		B	V	
N19	Spraak / fonatie stoornis	1,4		B	V	
N26	Angst voor kanker zenuwstelsel	0,1		B	B	
N27	Angst voor andere ziekte zenuwstelsel	1,5		B	B	
N28	Functiebeb. / hand. zenuwstelsel	0,1		B	V	
N29	And. sympt. / klacht. zenuwstelsel	0,9		B	B	
N70	Poliomyelitis / and. enterovirus inf.	0,1	ET 100	V	V	
N71	Meningitis / encephalitis	0,2	ET 100	V	V	
N72	Tetanus	0,3		V	V	Vaccinatie basis
N73	And. infectieziekten	0,0		V	V	

	zenuwstelsel					
N74	Maligne neoplasma zenuwstelsel	0,2		V	V	
N75	Benigne neoplasma zenuwstelsel	0,3		V	V	
N76	Niet gespec. neoplasma zenuwstelsel	0,1		V	V	
N79	Hersenschudding	1,8	ET 101	B	V	
N80	Ander letsel hoofd [ex. fractuur]	1,1	ET 101	B	V	
N81	Andere letsels zenuwstelsel	0,4	ET 101	B	V	
N85	Aangeboren afwijkingen zenuwstelsel	0,2		V	V	
N86	Multiple sclerose	0,5	ET 102	V	V	
N87	Parkinsonisme, ziekte van parkinson	1,1	ET 103	V	V	
N88	Epilepsie alle vormen	3,1	ET 104	V	V	
N89	Migraine	10,2	M19 Migraine	B	B	
N90	Cluster headache	0,3		V	V	
N91	Facialis parese / bell's palsy	0,4	ET 105	B	B	
N92	Trigeminus neuralgie	0,4	ET 105	B	B	
N93	Carpaal tunnel syndroom	3,0	ET 105	B	A	Aanvullend corticosteroid injectie
N94	Andere perif. neuritis / neuropathie	3,3	ET 105	B	V	
N99	Andere ziekten zenuwstelsel	1,5		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.9 P: Psychische Problemen

Psychische problemen vormen een belangrijk deel van het werk in de huisartsenzorg. Meest voorkomende klachten zijn angsten (P01) en depressieve gevoelens (P03). De meest gediagnosticeerde aandoeningen zijn angststoornissen (P74) en depressies (P76).

Basisaanbod

Een groot deel van de klachten zal door de huisartsvoorziening zelf kunnen worden afgehandeld. Voor een kleiner deel van deze klachten zal de huisartsenzorg zich toeleggen op het inventariseren van de klachten en het vervolgens verwijzen naar meer gespecialiseerde hulpverleners in eerste en tweede lijn (met name de verslavings- en gedragsproblematiek).

Bij de meest gestelde diagnoses, angststoornissen (P74) en depressies (P76), worden de NHG-richtlijnen gevolgd. Ook voor dementie (P70) zijn NHG-richtlijnen beschikbaar.

Voor de psychosen (P71, 72, 73 en 98) is de belangrijkste taak van de huisartsenzorg de inventarisatie, eerste diagnostiek en verwijzing. Hetzelfde geldt voor de persoonlijkheids/karakterstoornissen (P80).

Aanvullend aanbod

Inhoudelijk valt de afhandeling van de klachten en diagnoses volgens de richtlijnen van de beroepsgroep grotendeels tot het basisaanbod. In specifieke populaties met een grotere prevalentie van psychische problematiek kan de huisartsenzorg een aanvullend aanbod in kwantiteit bieden. Hiervoor is uitbreiding met ondersteuning van een SPV-er een goede mogelijkheid.

Kwalitatief kan een deel van tweedelijnszorg in aanvullend aanbod ook door ondersteuning in de huisartspraktijk worden aangeboden. Hierbij valt vooral te denken aan ondersteunende gesprekstherapie bij depressies en angststoornissen. De behandeling van tabaksmisbruik kan ondersteund worden met de minimale interventiestrategie (MIS).

Bijzonder aanbod

Uitgebreidere seksuologische hulpverlening door huisarts/seksuoloog.

Tabel 3.2.9. P: PSYCHISCHE PROBLEMEN. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkin-gen
P01	Angstig / nerveus / gespannen gevoel	16,9		B	B	
P02	Crisis / voorbijg. stress reactie	7,1		B	B	
P03	Down / depressief gevoel	5,7		B	B	
P04	Prikkelbaar / boos gevoel / gedrag	0,8		B	B	
P05	Zich oud voelen / gedragen	0,1		B	B	
P06	Slapeloosheid / andere slaapstoornis	23,9	M23 Slapeloosheid en slaapmid-delen	B	B	
P07	Libido verlies / vermindering	0,3	ET 107	B	Bijz	Bijz: seksuologische hulpverle-ning
P08	Sexuele bevred. verlies / vermindering	1,0	ET 107	B	Bijz	Bijz: seksuologische hulpverle-ning
P09	Bezorgdheid over sexuele voorkeur	0,1	ET 107	B	Bijz	Bijz: seksuologische hulpverle-ning
P10	Stamelen / stotteren / tics	0,4		B	B	
P11	Eetproblemen bij kind	0,5		B	V	

P12	Enuresis	1,5	M59: Enuresis nocturna	B	B	
P13	Encopresis	0,1		B	V	
P15	Chronisch alcohol misbruik	1,7	M10 Problematisch alcoholgebruik	B	V	
P16	Acuut alcohol misbruik / intoxicatie	0,3	M10 Problema- tisch alcoholge- bruik	B	V	
P17	Tabaks misbruik	4,1	ET 110	B	A	Aanvullend MIS
P18	Geneesmiddel misbruik	2,1	ET 111	B	B	
P19	Drugs misbruik	0,7	ET 111	B	V	
P20	Geheugen / concentr. / oriëntatie stoornis			B	V	
P21	Overactief kind / hyperkin. syndroom	1,1		B	V	
P22	Andere zorgen gedrag kind	2,1		B	V	
P23	Andere zorgen gedrag adolescent	0,4		B	V	
P24	Specifiek leerprobleem	2,0		B	V	
P25	Levensfaseprobleem volwassene	0,3		B	B	
P27	Angst voor psychische ziekte	0,1		B	B	
P28	Functiebep. / handicap psych. problemen	0,1		B	V	
P29	Andere psychische sympt. / klacht	2,1		B	V	
P70	Seniele dementie / alzheimer	1,7	M21: Dementie	B	V	
P71	Andere organische psychosen	0,6	M77 Delier bij ouderen	B	V	
P72	Schizofrenie alle vormen	0,6	ET 114	V	V	
P73	Affectieve psychosen	0,9	ET 114	V	V	
P74	Angststoornis / angsttoestand	7,1	M62: angststoor- nissen	B	A	Aanvullend Ondersteunende gesprekstherapie
P75	Hysterie / hypochondrie	1,1	ET 116	B	B	
P76	Depressie	21,2	M44: Depressie	B	A	Aanvullend Ondersteunende gesprekstherapie
P77	Suicide poging	0,4	ET 119	B	V	
P78	Neurasthenie / surmenage	7,8	ET 120	B	B	

P79	Andere neurotische stoornis / aandoen.	1,4		B	B	
P80	Persoonlijkh. / karakter stoornissen	1,4	ET 121	V	V	
P85	Mentale retardatie / intell. achterstand	0,2		V	V	
P98	Andere / niet gespec. psychosen	0,8		V	V	
P99	Andere psychische stoornissen	1,7		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.10 R: Tractus Respiratorius

Klachten en aandoeningen van de luchtwegen worden veel gepresenteerd bij de huisartsenvoorziening. De meest voorkomende klachten zijn: benauwdheid (R02), hoesten (R05) en klachten van de keel (R21). De hierbij passende aandoeningen zijn: acute infectie bovenste luchtwegen (R74), acute/chronische sinusitis (R75), acute tonsillitis (R76), acute bronchitis/bronchiolitis (R78), pneumonie (R81), emfyseem/COPD (R95), astma (R96) en hooikoorts/allergische rhinitis (R97).

Basisaanbod

Het grootste deel van de klachten van de luchtwegen wordt in geheel in de huisartsvoorziening afgehandeld. Dit geldt ook voor de genoemde aandoeningen, waarvoor veel richtlijnen zijn geschreven. De huisartsvoorziening heeft een belangrijke rol bij het op het spoor komen van de veelvoorkomende maligniteiten van de luchtwegen (R84 en R85). Na verwijzing naar de tweede lijn heeft de huisartsvoorziening vervolgens een aandeel in de begeleiding van deze aandoeningen. De weinig voorkomende aandoeningen worden merendeels verwezen naar de tweede lijn.

Aanvullend aanbod

Tot het aanvullende aanbod behoort de jaarlijkse influenzavaccinatie van risicogroepen en het verlenen van disease-management aan chronische patiënten met astma en COPD.

Bijzonder aanbod

Het aanbieden van longfunctieonderzoek (spirometrie) in de huisartsvoorziening behoort tot het bijzondere aanbod. Hiervoor moet apparatuur in de praktijk beschikbaar zijn, kennis van gebruik en interpretatie van de uitslagen.

Tabel 3.2.10. R: TRACTUS RESPIRATORIUS. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
R01	Pijn toegeschreven aan luchtwegen	0,5		B	B	
R02	Dyspnoe / benauwdheid	7,0	ET 123	B	B	
R03	Piepende ademhaling	1,2		B	B	
R04	Andere problemen ademhaling	1,4		B	B	
R05	Hoesten	46,6		B	B	
R06	Epstaxis / neusbloeding	3,2		B	B	
R07	Niezen / neusverstopping / loopneus	4,6		B	B	
R08	Andere symptomen / klachten neus	2,9		B	B	
R09	Sympt. / klacht.sinussen (incl. pijn)	3,9		B	B	
R21	Symptomen / klachten keel	14,4		B	B	
R22	Symptomen / klachten tonsillen	2,6		B	B	
R23	Symptomen / klachten stem	2,9		B	V	
R24	Haemoptoe	0,6		B	V	
R25	Abnormaal sputum / slijm	0,6		B	B	
R26	Angst voor kanker luchtwegen	0,3		B	B	
R27	Angst v. andere ziekte	0,4		B	B	

	luchtwegen					
R28	Functiebep. / handicap luchtwegen	0,1		B	V	
R29	Andere sympt. / klacht. luchtwegen	0,6		B	V	
R70	Tuberculose luchtwegen [ex.a70]	0,1		V	V	
R71	Kinkhoest	1,2	M78 Acuut hoesten	B	B	
R72	Streptokok. angina / roodvonk	1,7	M11 Acute keelpijn	B	B	
R73	Furunkel / abces neus	0,5		B	B	
R74	Acute infectie bovenste luchtwegen	56,4	M11 Acute keelpijn M78 Acuut hoesten	B	B	
R75	Acute / chronische sinusitis	27,4	M33 Sinusitis	B	B	
R76	Acute tonsillitis	11,6	M11 Acute keelpijn	B	B	
R77	Acute laryngitis / tracheitis	5,2	M11 Acute keelpijn M78 Acuut hoesten	B	B	
R78	Acute bronchitis / bronchiolitis	26,6	M78 Acuut hoesten	B	B	
R80	Influenza bewezen [ex. pneumonie]	2,4	M35 Influenza en influenza vaccinatie	B	B	Aanvullend Influenzavaccinatie
R81	Pneumonie	7,5	M78 Acuut hoesten	B	B	
R82	Pleuritis alle vormen [ex. R70]	0,2		V	V	
R83	Andere infecties luchtwegen	1,6	M78 Acuut hoesten	B	B	
R84	Maligne neoplasma bronchus / long	1,0	ET 135	V	V	
R85	Ander maligne neoplasma luchtwegen	0,2		V	V	
R86	Benigne neoplasma luchtwegen	0,6		V	V	
R87	Corpus alienum neus / larynx / bronch.	0,3		V	V	
R88	Andere letsels luchtwegen	0,3		V	V	
R89	Aangeboren afwijkingen luchtwegen	0,0		V	V	
R90	Hypertrofie / chron.inf. tons. / adenoid	2,9		B	V	
R91	Chron. bronchitis / bronchiectasiën	3,6	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27a COPD behandeling	B	V	
R93	Pleuravocht nao	0,1		V	V	

R95	Emfyseem / copd	11,0	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27a COPD behandeling	B	B	Aanvulend disease management Bijz: Spirometrie
R96	Astma	26,1	M26 Astma bij volwassenen en COPD diagnostiek M27b astma bij volwassenen behandeling M24 astma bij kinderen	B	B	Aanvulend disease management Bijz: spirometrie
R97	Hooikoorts / allergische rhinitis	27,8	M48 Allergische en hyperreactieve rhinitis	B	B	
R98	Hyperventilatie	4,6		B	B	
R99	Andere ziekten luchtwegen	1,3		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.11 S: Huid En Subcutis

Patiënten komen vaak met klachten en aandoeningen van de huid bij de huisartsvoorziening. Meest gepresenteerde klachten zijn: (S03), (S04), (S11), (S16) en (S18).

De diagnoses die het meest worden geregistreerd zijn: dermatomycosen (S74), monoliasis/candiadasis (S75), erysipelas (S76), benigne huidaanhangers (S79), naevus/moedervlek (S82), impetigo (S84), seborrhoisch eczeem (S86), constitutioneel eczeem (S87), contacteczeem (S88), atheroomcyste (S93), acne (S96) en urticaria (S98).

Basisaanbod

De veelvoorkomende huidafwijkingen kunnen veelal geheel door de huisartsenvoorziening worden afgehandeld. De maligne aandoeningen worden door de tweede lijn behandeld en door de huisarts begeleid. Een aantal chronische aandoeningen worden veelal in samenwerking met de tweede lijn behandeld (zoals de ernstige vormen van eczeem en psoriasis).

Aanvullend aanbod

Het verwijderen van huidongerechtigdheden als lipomen, atheromen, fibromen etc. Tele dermatologie behoort tot het aanvullende aanbod.

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.1. S: HUID EN SUBCUTIS. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ Eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
S01	Pijn / gevoeligheid huid	0,8		B	B	
S02	Pruritis / jeuk [ex.d05, x16]	9,2		B	B	
S03	Wratten	24,7	ET 139	B	B	
S04	Lok.zwelling / papel / knobb.huid / subc	8,0	ET 139	B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S05	Mult.zwell. / papels / knobb.huid / subc	1,2		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S06	Lokale roodheid / erytheem huid	5,7		B	B	
S07	Gegen. roodheid / erytheem huid	1,0		B	B	
S08	Andere veranderingen in kleur huid	0,8		B	B	
S09	Lokale inf. vinger / teen / paronychia	5,0	M68 Bacteriële huid- infecties	B	B	
S10	Furunkel / karbunkel / cellulitis lok.	4,2	M68 Bacteriële huid- infecties	B	B	
S11	Andere lokale infecties huid / subcutis	10,6	M68 Bacteriële huid- infecties	B	B	
S12	Beet / steek insect	5,7	ET 141	B	B	
S13	Beet mens / dier	2,6	ET 141	B	B	
S14	Brandwond / verbranding huid	3,1	ET 141	B	B	
S15	Corpus alienum huid / subcutis	1,6	ET 141	B	B	
S16	Buil / kneuz. / contusie intacte huid	6,9	ET 141	B	B	
S17	Schaafwond / schram /	4,5	ET 141	B	B	

	blaar					
S18	Scheurwond / snijwond	15,2	ET 141	B	B	
S19	Andere letsels van de huid / subc	2,4	ET 141	B	B	
S20	Likdoorns / eeltknobbels	3,6		B	B	
S21	Andere sympt. / klacht. aspect huid	4,9		B	B	
S22	Symptomen / klachten nagels	1,7		B	B	
S23	Haaruitval / alopecia	2,1		B	B	
S24	Andere symptomen / klachten haar	1,0		B	B	
S26	Angst voor kanker huid / subcutis	0,2		B	B	
S27	Angst voor andere ziekte huid / subc	0,2		B	B	
S28	Functiebeperking / handicap huid / subcutis	0,0		B	V	
S29	Andere symp. / klacht. huid / subcutis	3,2		B	B	
S70	Herpes zoster	3,8		B	B	
S71	Herpes simplex [ex.f85,x90,y72]	2,5		B	B	
S72	Scabies / andere aand. door mijten	0,4		B	B	
S73	Pediculosis / andere huid infestatie	0,5		B	B	
S74	Dermatomycosen	46,9	M64 Dermatomycosen	B	B	
S75	Moniliasis / candidiasis [ex.x72,y75]	7,5	M64 Dermatomycosen	B	B	
S76	And.infectie huid / subc. / erysipelas	6,7	M68 Bacteriële huidinfecties	B	B	
S77	Maligne neoplasma huid / subc.	2,1		V	V	
S78	Lipoom	2,9		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S79	Andere benigne neopl.huid / subc.	10,2		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S80	And / niet gespec.neopl. huid/subc.	0,6		B	V	
S81	Hemangiomen / lymfangiomen	0,6		B	V	
S82	Naevus / moedervlek	9,5		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S83	And.aangeb.afwijking huid/subc.	0,3		B	V	
S84	Impetigo / impetiginisatie	7,5	M68 Bacteriële huidinfecties	B	B	
S85	Pilonidaal kyste / fistel	0,4		B	V	
S86	Seborroisch eczeem / roos	10,8		B	B	
S87	Constitutioneel eczeem	15,8	M37 Constitutioneel	B	B	

			eczeem			
S88	Contact eczeem / ander eczeem	45,1		B	B	
S89	Luier eczeem	1,6		B	B	
S90	Pityriasis rosea	1,4	M64 Dermato- mycosen	B	B	
S91	Psoriasis	5,2	M39 Psoriasis	B	B	
S92	Ziekten zweetklieren	1,7		B	B	
S93	Atheroom kyste / epitheel kyste	9,5		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S94	Unguis incarnatus / and. nagel aand.	5,4		B	A	Aanvullend Chirurgisch verwijderen
S95	Mollusca contagiosa	27		B	B	
S96	Acne	8,5	M15 Acne Vulgaris	B	B	
S97	Ulc.cruis / decubitus / chron. ulc.	4,0	M70 Decubitus M16 Ulcus cruis venosum	B	A	Aanvullend Zwachtelen
S98	Urticaria	7,3		B	B	
S99	Andere ziekten huid / subc.weefsel	7,6		B	B	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.12 T: Endocriene Klieren / Metabolisme / Voeding

Meest gepresenteerde klacht in deze categorie is gewichtsverlies (T08). De aandoeningen die het meeste voorkomen zijn: hypothyreoïdie (T86), diabetes mellitus (T90), jicht (T92) en vetstofwisselingsstoornissen (T93).

Basisaanbod

De meest gepresenteerde klachten en aandoeningen worden veelal geheel in de huisartsenvoorziening afgehandeld. Voor de grote groep weinig frequente aandoeningen zorgt de huisartsenvoorziening vooral voor inventarisatie en eerste diagnostiek.

Aanvullend aanbod

De behandeling van insuline-afhankelijke diabetes mellitus en het disease-management bij diabetes mellitus behoren tot het aanvullende aanbod. De praktijkverpleegkundige is hierbij een onmisbare schakel.

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.12. ENDOCRIENE KLIEREN / METABOLISME / VOEDING. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
T01	Overmatige dorst	0,8		B	B	
T02	Overmatige eetlust	0,1		B	B	
T03	Verminderde eetlust	0,3		B	B	
T04	Voedingsprobl.zuig. / kind [ex.p11]	0,4		B	B	
T05	Voedingsprobl.volwassene [ex.t06]	0,2		B	B	
T06	Anorexia nervosa / boulimie	0,4	ET 146	V	V	
T07	Gewichts toename	0,8		B	B	
T08	Gewichtsverlies	2,0		B	B	
T10	Achterbl.verwachte fysiol.ontwikk.	0,8		B	V	
T11	Dehydratie	0,4	ET 147	B	V	
T15	Knobbel / zwellig schildklier	0,4		B	V	
T26	Angst v. kanker endocriene klieren	0,0		B	B	
T27	Angst and. ziekte endo. / metab. / voed.	1,2		B	B	
T28	Functie bep. / hand.endo. / metab. / voed.	0,0		V	V	
T29	And. sympt. / klacht. endo. / metab. / voed.	0,3		V	V	
T70	Infecties endocriene klieren	0,1		V	V	
T71	Maligne neoplasma schildklier	0,1		V	V	
T72	Benigne neoplasma schildklier	0,1		V	V	
T73	Andere / niet gespec. neopl. endo.kl.	0,2		V	V	
T78	Persist. ductus thyreoglossus / kyste	0,1		V	V	
T80	And. aangeb. afw. endo.kl. / metab.	0,1		V	V	
T81	Struma [ez. t85, t86]	0,7		V	V	
T82	Adipositas (quet.index =30)	2,9	ET 148	B	V	
T83	Overgewicht (quet.index <30)	2,3	ET 148	B	V	

T85	Hyperthyreoidie / thyreotoxicose	1,9	M31 Functie- stoornissen van de schildklier	B	V	
	Hypo-thyreoidie / myxoedeem	5,8	M31 Functie- stoornissen van de schildklier	B	B	
T87	Hypoglykemie	0,6	M01 diabetes mellitus Type 2	B	B	
T88	Renale glucosurie	0,1		B	V	
T90	Diabetes mellitus	26,3	M01: diabetes mellitus Type 2	B	B, A	Basis: behandeling DM II Aanvullend disease management Aanvullend insuline- afhankelijke DM
T91	Vitamine- / voedings deficienties	0,9		B	V	
T92	Jicht	4,5	M72 jicht	B	B	
T93	Vetstofwisselingsstoornissen	17,8	M20 cholesterol	B	B	
T99	And. endo. / metab. / voed. ziekten / st.	0,9		V	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.13 U: Urinewegen

Veel gepresenteerde klachten zijn pijnlijke mictie (U01), frequente mictie (U02) en incontinentie voor urine (U04). Veruit de meest gestelde diagnose is cystitis/urineweginfectie (U71).

Basisaanbod

De veelvoorkomende urineweginfecties worden in de huisartsenvoorziening afgehandeld. Slechts zelden hoeven deze verwezen te worden. Dit geldt ook voor de overige veelvoorkomende klachten en aandoeningen. Bij de maligniteiten en aangeboren afwijkingen beperkt het basisaanbod zich tot inventarisatie, eerste diagnostiek, verwijzing en later begeleiding. De seksueel overdraagbare urineweginfecties zijn ondergebracht onder de categorieën X en Y.

Aanvullend aanbod

Geen

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.13. U: URINEWEGEN. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
U01	Pijnlijke mictie	3,0		B	B	
U02	Frequente mictie / aandrang	3,1		B	B	
U04	Urine incontinentie [ex.p12)	6,0	M46 Incontinentie voor urine	B	B	
U05	Andere mictie problemen	1,8		B	B	
U06	Hematurie	1,7		B	V	
U07	Andere symptomen / klachten urine	1,0		B	B	
U13	Andere symptomen / klachten blaas	0,5		B	B	
U14	Symptomen / klachten nieren	0,5		B	B	
U26	Angst voor kanker urinewegen	0,0		B	B	
U27	Angst v. andere ziekte urinewegen	1,6		B	B	
U28	Functiebep. / hand. urinewegen	0,0		B	V	
U29	Andere sympt. / klachten urinewegen	0,2		B	V	
U70	Acute pyelonephritis / pyelitis	1,0	M05 Urineweg- infecties	B	B	
U71	Cystitis / urineweginfecties	38,5	M05 Urineweg- infecties	B	B	
U72	Niet specifieke urethritis	0,5		B	B	
U75	Maligne neoplasma nier	0,2		V	V	
U76	Maligne neoplasma blaas	0,3		V	V	
U77	Andere maligne neopl. urinewegen	0,0		V	V	
U78	Benigne neoplasma urinewegen	0,1		V	V	
U79	Niet gespec. neopl. urinewegen	0,1		V	V	
U80	Letsels urinewegen	0,0		B	V	

U85	Aangeboren afwijkingen urinewegen	0,1		V	V	
U88	Glomerulonephritis / nefrose	0,2		V	V	
U90	Orthostatische proteinurie	0,0		V	V	
U95	Urolithiasis (alle vormen/lok.)	2,4	M63 Urinstein- lijden	B	B	
U98	Afwijkende uitslag urine ond. Nao	0,3		V	V	
U99	Andere ziekten urinewegen	1,1		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.14 W: Zwangerschap / Bevalling / Anticonceptie

Meest gestelde vragen en gepresenteerde klachten zijn: de vraag naar anticonceptie (W11, W12, W14) en subfertiliteit (W15). Meest geregistreerde diagnoses zijn de bevestiging van zwangerschap (W78) en de normale bevalling (W90).

Basisaanbod

De diagnostiek van de zwangerschap en adequate verwijzing behoren tot het basisaanbod van de huisartsenzorg. Dit geldt ook voor de begeleiding van complicaties in het eerste trimester. De algemeen medische begeleiding gedurende de zwangerschap behoort tot het basisaanbod van de huisartsenzorg.

Aanvullend aanbod

Uitgebreide diagnostiek en begeleiding bij subfertiliteit behoort tot aanvullend aanbod. Het plaatsen van een IUD ook. Begeleiding van het prenatale traject en het kraambed kan door de huisarts geschieden.

Bijzonder aanbod

De gehele begeleiding van de zwangerschap en van de partus.

Tabel 3.2.14.W: ZWANGERSCHAP / BEVALLING / ANTICONCEPTIE. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Op- merkingen
W01	Vraag bestaan zwangerschap	2,9	M32 Zwanger- schap en kraam- periode	B	B	
W02	Angst zwanger te zijn	2,5		B	B	
W03	Bloedverlies tijdens zwangerschap	1,2	M32 Zwanger- schap en kraam- periode	B	B	
W05	Missel. / braken in zwangerschap	1,1	M32 Zwanger- schap en kraam- periode	B	B	
W10	Morning after pill / postcoit.a.c.	5,2	M02 Hormonale anticonceptie	B	B	
W11	Anticonceptie: orale anticonceptie	119,1	M02 Hormonale anticonceptie	B	B	
W12	Anticonceptie: iud	7,6	M14 Het spiraaltje	B	A	Aanvullend Plaatsen IUD
W13	Sterilisatie (vrouw)	1,7		B	V	
W14	Andere anticonceptie (vrouw)	7,6		B	B	
W15	Sub- / infertiliteit klacht (vrouw)	4,0	M25 Subferti- liteit	A	V	Aanvullend Uitgebreide diagnostiek
W17	Hevig bloedverlies post-partum	0,1	M32 Zwanger- schap en kraam- periode	B	V	
W18	And. klachten post-partum / kraambed	0,3		B	B	
W19	Symptomen / klachten borstvoeding	0,6	M32 Zwanger- schap en	B	B	

			kraam- periode			
W20	And. sympt. / klacht.borsten zwang / krb	0,8		B	V	
W27	Angst complicaties zwang / bevalling	0,5		B	B	
W28	Functiebeperk. / hand. T.g.v. zwang.	0,2		B	V	
W29	And. sympt. / klacht. zwang / bev. / krb / ac	1,5		B	V	
W70	Puerperale infecties / sepsis	0,1	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	B	
W71	Andere infecties zwang / krb / ac [ex.w70]	0,0		B	V	
W72	Maligne neopl. i.v.m. zwangerschap	0,0		V	V	
W73	Benigne neopl. i.v.m. zwangerschap	0,0		V	V	
W75	Zwang.complicerende letsels	0,1		V	V	
W76	Zwang. compl.aangeb. afw. moeder	0,0		V	V	
W77	Zwang. compl. niet obst. factoren	0,2		V	V	
W78	Zwangerschap: bevestigd	17,9	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	B	
W79	Ongewenste zwangerschap: bevestigd	1,6		B	V	
W80	Ectopische zwangerschap	0,2		B	V	
W81	Toxicose / (pre-)eclampsie	0,2	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	V	
W82	Spontane abortus	2,1	M03 Miskraam	B	B	
W83	Abortus provocatus	1,0		B	V	
W84	Zwangerschap met verhoogd risico	0,6	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	V	
W90	Normale bevalling levendgeborene		M74 Onderzoek van de pasgeborene	Bijz	Bijz	Bijz Begeleiding gehele zwangerschap en partus
W91	Normale bevalling doodgeborene			V	V	
W92	Gecompl. bevalling levendgeborene			B	V	
W93	Gecompl. bevalling doodgeborene			V	V	
W94	Mastitis puerperalis	1,7	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	B	
W95	Andere aand. borsten kraambed	0,3		B	V	
W96	Andere complicaties kraambed	0,3	M32 Zwangenschap en kraamperiode	B	V	
W99	And. ziekten i.v.m. zwang. / bev. / krb.	0,4		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.15 X: Geslachtsorganen En Borsten Vrouw

Klachten van de geslachtsorganen en borsten bij de vrouw komen veel voor. De meest gepresenteerde klachten zijn: pijnlijke menstruatie (X02), abnormaal vaginaal bloedverlies (X05-08), vragen om de menstruatie uit te stellen (X10), climacteriele klachten (X11) en vaginale afscheiding (X14).

Meest gestelde diagnoses zijn: candidiasis urogenitale (X72), maligniteiten van de borsten (X76), goedaardige nieuwvormingen van uterus en cervix (X78), vaginitis/vulvitis (X84) en vagina/uterusprolaps (X87).

Basisaanbod

De veelvoorkomende klachten en aandoeningen worden volgens de bestaande richtlijnen in de huisartsvoorziening afgehandeld. Bij het veelvoorkomende mammacarcinoom heeft de huisartsenzorg een belangrijke signalerende en eerste diagnostische taak. Na verwijzing is begeleiding een belangrijke taak.

Aanvullend aanbod

Tot het aanvullende aanbod behoort het bevolkingsonderzoek op baarmoederhalskanker.

Bijzonder aanbod

Geen.

Tabel 3.2.5.X: GESLACHTSORGANEN EN BORSTEN VROUW. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
X01	Pijn gesl. org. vrouw	1,9		B	B	
X02	Pijnlijke menstruatie	7,9	ET 166	B	B	
X03	Intermenstruele pijn	0,5	ET 166	B	B	
X04	Pijnlijke coitus	1,7		B	B	
X05	Amenorroe / hypomenorroe / oligomen.	4,8	M28 Vaginaal bloedverlies	B	B	
X06	Menorragie	9,0	M28 Vaginaal bloedverlies	B	B	
X07	Onregelmatige / frequente menstruatie	9,4	M28 Vaginaal bloedverlies	B	B	
X08	Intermenstrueel bloedverlies	4,5	M28 Vaginaal bloedverlies	B	B	
X09	Premenstruele symptomen / klachten	1,0	ET 166	B	B	
X10	Uitstel van de menstruatie	5,6		B	B	
X11	Climacteriële symptomen / klachten	22,8	M73 Overgang	B	B	
X12	Postmenopauzaal bloedverlies	2,2	M28 Vaginaal bloedverlies	B	V	
X13	Bloedverlies na coitus	1,1		B	B	
X14	Vaginale afscheiding	11,8	M38	B	B	
X15	Andere symptomen / klachten vagina	5,0		B	B	
X16	Symptomen / klachten vulva	5,1		B	B	
X17	Sympt. / klacht. / kleine bekken (vrouw)	1,3		B	B	
X18	Pijn in de borsten (vrouw)	5,5		B	B	
X19	Knobbel / zwelling	6,3		B	V	

	borsten (vrouw)					
X20	Symptomen / klachten tepel (vrouw)	1,9		B	B	
X21	And. sympt. / klacht. borsten (vrouw)	4,1		B	B	
X23	Angst voor geslachtsziekten (vrouw)	2,3		B	B	
X24	Angst voor sexueel dysfunct. (vrouw)	0,1		B	B	
X25	Angst voor kanker geslachtsorganen (vrouw)	0,4		B	B	
X26	Angst voor borstkanker	2,3		B	B	
X27	Angst and. ziekten gesl. org. / borsten (vrouw)	0,5		B	B	
X28	Functiebep. / hand. gesl. org. (vrouw)	0,0		B	V	
X29	And. sympt. / klacht. gesl. org. (vrouw)	0,8		B	B	
X70	Lues gesl. org. vrouw	0,0	M50 PID	B	V	
X71	Gonorrhoe gesl. org. vrouw	0,1	M50 PID	B	V	
X72	Candidiasis urogenitale bewezen	20,9	M38 Fluor vaginalis	B	B	
X73	Trichomonas urogenitale bewezen	0,5	M38 Fluor vaginalis	B	B	
X74	Ontstekingen klein bekken/pid	1,1	M50 PID	B	B	
X75	Maligne neoplasma cervix uteri	0,3		V	V	
X76	Maligne neopl. borsten (vrouw)	3,9	M07 Mammografie	V	V	
X77	And. maligne neopl. gesl. org. (vrouw)	0,7		V	V	
X78	Benigne neopl. uterus / cervix uteri	2,5		B	V	
X79	Ben. neopl. borsten (vrouw)	0,8		B	V	
X80	Andere ben. neopl. gesl. org. (vrouw)	0,7		V	V	
X81	And. / niet gespec. neopl. gesl. org.	0,2		V	V	
X82	Letsels geslachtsorganen (vrouw)	0,1		B	V	
X83	Aangeboren afw. gesl. org. (vrouw)	0,1		V	V	
X84	Vaginitis / vulvitis nao	10,8	M38 Fluor vaginalis	B	B	
X85	Cervicitis / and. ziekten cervix	1,1		B	V	
X86	Afwijkende cervix uitstrijk	1,8	M06 Cervix-uitstrijken	B	V	Aanvullend BVO cervixcarcinoom
X87	Prolaps vagina / uterus	6,1	ET 172	B	V	
X88	Fibroaden. / polykyst. afw. borsten	3,1		B	V	
X89	Premenstrueel spannings- syndroom	1,2		B	B	

X90	Herpes genitalis (vrouw)	0,7	M52 Herpes genitalis	B	B	
X91	Condylomata acuminata (vrouw)	0,6	M53 Condylomata acuminata	B	B	
X99	And. ziekten gesl. org. / borst. (vrouw)	2,6		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.16 Y: Geslachtsorganen En Borsten Man

Meest voorkomende klachten zijn: klachten van de penis (Y04), klachten van testes en scrotum (Y05), klachten van de prostaat (Y06), klachten van de potentie (Y08) en verzoek tot sterilisatie (Y13).

Meest gestelde diagnoses zijn: prostatitis (Y73), orchitis/epididymitis (Y74), balanitis (Y75), phimosis (Y81) en benigne prostaathyperplasie (Y85).

Basisaanbod

Het basisaanbod bevat de afhandeling van de veelvoorkomende klachten en aandoeningen. De eerste diagnostiek en begeleiding van het veelvoorkomende prostaatcarcinoom behoort eveneens tot het basisaanbod.

Aanvullend aanbod

De uitgebreidere diagnostiek van subfertiliteit behoort tot het aanvullend aanbod.

Bijzonder aanbod

Hiertoe behoren de sterilisatie van de man en het verrichten van een circumcisie.

Tabel 3.2.16. Y: GESLACHTSORGANEN EN BORSTEN MAN. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
Y01	Pijn in penis	0,6		B	B	
Y02	Pijn testis / scrotum	1,1		B	B	
Y03	Afscheiding penis / urethra	0,5		B	B	
Y04	Andere symptomen / klachten penis	3,5		B	B	
Y05	Symptomen / klachten scrotum / testes	2,2	ET 176	B	V	
Y06	Symptomen / klachten prostaat	4,9		B	B	
Y07	Sympt. / klacht. potentie	3,7		B	B	
Y08	Ander seksueel probleem man (excl Y07)	0,4		B	V	
Y10	Sub-/infertiliteit (man)	1,3	M25 Subfertiliteit	A	V	Aanvullend Uitgebreide diagnostiek
Y13	Sterilisatie (man)	4,9		B	Bijz	Bijz Sterilisatie man
Y14	Andere anticonceptie (man)	0,3		B	B	
Y16	Symptomen / klachten borsten (man)	1,6		B	V	
Y24	Angst voor seksueel dysfunct. (man)	0,1		B	B	
Y25	Angst voor geslachtsziekte (man)	1,6		B	B	
Y26	Angst voor kanker gesl. org. (man)	0,4		B	B	
Y27	Angst and. ziekten gesl. org. / borst. (man)	0,5		B	V	
Y28	Funcatiebep. / hand. gesl. org. (man)	0,1		B	V	
Y29	And. sympt. / klacht. gesl. org. (man)	0,8		B	V	
Y70	Lues man	0,0	M56 Urethritis bij mannen	B	V	

Y71	Gonorrhoe man	0,4	M56 Urethritis bij mannen	B	B	
Y72	Herpes genitalis	0,3	M52 Herpes genitalis	B	B	
Y73	Prostatitis / vesiculitis seminalis	2,9		B	B	
Y74	Orchitis / epididymitis	2,2		B	B	
Y75	Balanitis	4,3		B	B	
Y76	Condylomata acuminata (man)	0,7	M53 Condylomata acuminata	B	B	
Y77	Maligne neoplasmata prostaat	1,0	M42 Bemoeilijkte mictie bij oudere mannen	V	V	
Y78	And. mal. neopl. gesl. org. / borst. (man)	0,2		V	V	
Y79	Benigne neopl. gesl. org. / borst. (man)	0,2		V	V	
Y80	Letsels geslachtsorganen (man)	0,1		B	V	
Y81	Phimosis / slurf preputium	2,2		B	Bijz	Bijz Circumcisie
Y82	Hypospadië	0,1		V	V	
Y83	Cryptorch. / niet ingedaalde testis	0,7		B	V	
Y84	And. aangeb. afw. gesl. org. / borst. (man)	0,1		V	V	
Y85	Benigne prostaat hypertrofie	5,7	M42 Bemoeilijkte mictie bij oudere mannen	B	B	
Y86	Hydrokele	0,7		B	V	
Y99	And. ziekten gesl. org. / borst. (man)	1,7		B	V	

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

5.17 Z: Sociale Problemen

Patiënten doen met grote regelmaat een beroep op de huisartsenzorg vanwege sociale problematiek. Dit past bij een aantal essentiële kenmerken van de huisartsenzorg. Veelal is de huisartsenzorg de eerste laagdrempelige toegang tot de zorg voor de eerste opvang van alle klachten en symptomen die samenhangen met gezondheid en ziekte. Huisartsenzorg is gericht op het individu en zijn en of haar context. Vaak liggen dergelijke problemen ten grondslag aan lichamelijke klachten.

Patiënten presenteren in deze categorie meestal problemen in de werksituatie en relatieproblemen bij de huisarts. (ET 182)

Basisaanbod

Tot het basisaanbod van de huisartsenzorg behoren de inventarisatie van de klachten zoals deze in onderstaande tabel worden genoemd. Het duidelijk krijgen van deze problematiek en het informeren over samenhang van dergelijke problematiek met gezondheidsklachten ligt op het terrein van de huisartsenzorg. Vervolgens zullen patiënten indien nodig voor verdere hulp veelal verwezen worden naar andere hulpverleners in de eerste lijn. De huisartsenzorg heeft hierbij een belangrijke gidsfunctie en moet beschikken over een goed netwerk voor verwijzing (Sociale kaart).

Aanvullend aanbod

Geen

Bijzonder aanbod

Geen

Tabel 3.2.17. Z: SOCIALE PROBLEMEN. Inventarisatie en vraagverheldering van klachten en begeleiding van patiënten behoren tot het basisaanbod

		Prevalentie /1.000 pat.	Standaard/ eindtermen	Diagnostiek	Behandeling	Opmerkingen
Z01	Armoede / financiële problemen	0,3		B	V	
Z02	Problemen met voedsel / water	0,1		B	V	
Z03	Problemen huisvesting / buurt	1,1		B	V	
Z04	Probl. sociale / culturele systeem	0,2		B	V	
Z05	Problemen met werksituatie	4,2		B	V	
Z06	Problemen met werkloosheid	0,2		B	V	
Z07	Problemen met opleiding	0,2		B	V	
Z08	Problemen soc. verzek. / welzijnszorg	0,6		B	V	
Z09	Problemen met justitie / politie	0,1		B	V	
Z10	Probl. toegank. /beschikb. gez. zorg	0,6		B	V	
Z11	Problemen met ziek zijn	0,3		B	B	
Z12	Relatieproblemen met partner	4,4		B	V	
Z13	Problemen met gedrag partner	0,6		B	V	
Z14	Problemen met ziekte van partner	1,4		B	B	
Z15	Verlies / overlijden van partner	3,1		B	B	
Z16	Relatieproblemen met kind	1,4		B	V	

Z18	Problemen met zieke kind	0,9		B	B	
Z19	Verlies / overlijden van kind	0,5		B	B	
Z20	Relatieproblemen ouders / familie	1,0		B	V	
Z21	Problemen gedrag ouders / familie	0,4		B	V	
Z22	Problemen ziekte ouders / familie	1,1		B	B	
Z23	Verlies / overlijden ouders / familie	1,4		B	B	
Z24	Relatieproblemen met vrienden	0,2		B	V	
Z25	Problemen t.g.v. geweld	0,8		B	V	
Z27	Angst een sociaal prob. te hebben	0,0		B		
Z28	Sociale functiebeperking / handicap	0,4		B	V	
Z29	Andere sociale problemen neg	0,8		B		

Het aanbod wordt geleverd volgens de essentiële kenmerken van de huisartsenzorg zoals beschreven in het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorzienig: concretisering Toekomstvisie 2012

Hoofdstuk 6 Totstandkoming

Eind 2003 presenteerde het NHG het rapport “Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening: concretisering 2012”. In dit rapport werd de in Toekomstvisie die LHV en NHG in 2002 gezamenlijk publiceerde uitgewerkt.

Een werkgroep van NHG en LHV beschrijft in “Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening: concretisering 2012” de essentiële kenmerken van huisartsenzorg en de huisartsenvoorziening van de toekomst met het aanbod van de huisartsenzorg en de taken van de medewerkers van de huisartsenvoorziening.

Het LHV-bestuur heeft vervolgens haar bureau in januari opgedragen het actuele aanbod van de huisartsenzorg 2004 te concretiseren in lijn met het rapport Huisartsenzorg en huisartsenvoorziening. Dit aanbod actualiseert het uit 1987 stammende basistakenpakket

Het eerste concept van dit aanbod is in de Ledenvergadering van februari uitgedeeld en op het besloten deel van de LHV site geplaatst. Het rapport is door een klankbordgroep van praktiserende huisartsen becommentarieerd en commentaar op het rapport uit de achterban is verwerkt.

Een tweede versie is in de LV van april opiniërend besproken. Commentaar uit de LV van april is vervolgens verwerkt in de definitieve versie voor de LV van mei. Naar aanleiding van de LV van april is het besloten het “Aanbod 2004” samen met het rapport Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening te presenteren. Dit om te benadrukken dat het Aanbod huisartsenzorg 2004 niet los kan worden gezien van de kenmerken van de huisartsenzorg zoals die zijn beschreven in het rapport “Huisartsenzorg en huisartsenvoorziening 2004”.

Daarnaast is dit rapport uitgebreid becommentarieerd door het NHG. Het commentaar van het NHG is in dit rapport verwerkt.

Na besluitvorming door de LV is redactie verricht en is het rapport in juli op de LHV-site geplaatst. Een versie in druk wordt voorbereid.

¹ NHG en LHV. Huisartsenzorg en Huisartsenvoorziening. Concretisering Toekomstvisie 2012. Utrecht: NHG, 2004.

² Gebel RS, Lamberts H. ICPC-1 met Nederlandse subtitels. Vierde geheel herziene druk. Utrecht: NHG, 2000.

³ Flikweert S. Landelijke Transmurale Afspraken: samenwerking van huisartsen en specialisten. In: ³ Geijer RMM, Burgers JS, Van der Laan JR, Wiersma Tj, Rosmalen CFH, Thomas S, red. NHG-Standaarden voor de huisarts I. Utrecht: NHG, 1999

⁴ Van der Linden MW, Westert GP, De Bakker DH, Schellevis FG. Tweede nationale studie naar ziekten en verrichtingen in de huisartspraktijk. Klachten en aandoeningen in de bevolking en in de huisartspraktijk. Utrecht: NIVEL, 2004.

⁵ Wigersma L, Van Berkestijn LGM, Giesen P. Eindtermen Huisartsopleiding 2000. Utrecht, 2000.